

СЪДЪРЖАНИЕ

1.	Информация за групата.....	10
1.1.	Юридически статут.....	10
1.2.	Собственост и управление.....	10
1.3.	Предмет на дейност.....	10
1.4.	Структура на групата.....	11
2.	Основни положения от счетоводната политика на групата.....	11
2.1.	База за изготвяне на консолидирания годишен финансов отчет.....	12
2.2.	Първоначално прилагане на нови и променени МСФО, които са в сила за текущия отчетен период.....	12
2.3.	Нови счетоводни стандарти и разяснения, които все още не са приложени от Групата.....	13
2.4.	База за съставяне на консолидирания финансов отчет.....	15
2.5.	Сравнителни данни.....	15
2.6.	Функционална валута и признаване на валутно – курсови разлики.....	16
2.7.	Сделки и салда.....	16
2.8.	Приблизителни оценки.....	17
2.9.	Дъщерни предприятия.....	17
2.10.	Нетекущи активи, класифицирани като държани за продажба, и активи, включени в групи за освобождаване, класифицирани като държани за продажба.....	18
2.11.	Неконтролиращо участие.....	20
2.12.	Консолидация.....	20
2.13.	Приходи.....	20
2.14.	Разходи.....	23
2.15.	Имоти, машини и съоръжения.....	23
2.16.	Други дългосрочни капиталови инвестиции.....	26
2.17.	Лизинг.....	27
2.18.	Провизии.....	28
2.19.	Материални запаси.....	28
2.20.	Пенсионни и други задължения към персонала.....	28
2.21.	Акционерен капитал.....	30
2.22.	Пари и парични еквиваленти.....	32
2.23.	Финансови инструменти.....	32
2.24.	Преценки от определящо значение при прилагане счетоводната политика на Групата. Ключови приблизителни оценки и предположения с висока несигурност.....	36
2.25.	Справедливи стойности.....	37
3.	Пояснения към консолидирания отчет за финансовото състояние.....	38
3.01.	Имоти, машини и съоръжения.....	38
3.02.	Нематериални активи.....	39
3.03.	Активи с право на ползване.....	40

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

3.04.	Репутация.....	41
3.05.	Други дългосрочни капиталови инвестиции	41
3.06.	Активи по отсрочени данъци	42
3.07.	Материални запаси.....	42
3.08.	Търговски вземания	42
3.09.	Други вземания.....	42
3.10.	Пари и парични еквиваленти	43
3.11.	Предплатени разходи.....	43
3.12.	Банкови заеми.....	43
3.13.	Лизинг	45
3.14.	Търговски задължения	46
3.15.	Задължения към персонала	46
3.16.	Данъчни задължения.....	46
3.17.	Други задължения	47
3.18.	Основен капитал.....	47
3.19.	Неразпределена печалба.....	48
4.	Пояснения към консолидирания отчет за всеобхватния доход.....	48
4.01.	Приходи от продажби и себестойност на продажбите	48
4.02.	Други приходи от дейността	49
4.03.	Административни разходи	49
4.04.	Други разходи от дейността	49
4.05.	Финансови приходи	49
4.06.	Финансови разходи	49
5.	Условни задължения и ангажименти.....	50
6.	Сделки със свързани лица.....	52
7.	Финансови инструменти по категории.....	52
8.	Управление на финансовия риск.....	54
9.	Справедливи стойности	60
10.	Събития, настъпили след датата на съставяне на консолидирания финансов отчет	61

1. Информация за групата

1.1. Юридически статут

“Алтерко” АД (Дружество-майка), гр. София е вписано в Търговския регистър към Агенция по висванията с ЕИК по Булстат: 201047670. Дружеството-майка е със седалище и адрес на управление гр. София 1407, бул. Черни Врх № 103. Дружеството е регистрирано с основен капитал от 5 488 000 /пет милиона четиристотин осемдесет и осем хиляди/ лв., разпределен в 5 488 000 броя обикновени поименни акции с право на глас и номинална стойност 1 лв. всяка. Регистрираният акционерен капитал на “Алтерко” АД е внесен изцяло. В края на 2015 г. капитала е увеличен до 13 500 хил. лв. чрез парични и непарични вноски. В края на 2016 г. капиталът е увеличен до 15 000 хил. лева, след успешно реализирано първично публично предлагане на Българска Фондова Борса.

1.2. Собственост и управление

Групата Алтерко включва Алтерко АД (Дружество-майка) и дъщерните дружества, които Дружеството-майка контролира пряко или чрез друго дъщерно дружество. Алтерко АД е публично дружество, съгласно Закона за публично предлагане на ценни книжа.

Разпределението на акционерния капитал на Алтерко АД в края на последните две финансови години е както следва:

Име/наименование	% в капитала
Светлин Тодоров	38.51 %
Димитър Димитров	38.51 %
Виктор Атанасов	7.47 %
Други физически и юридически лица	15.51 %
Общо	100.00%

Алтерко АД се управлява и представлява от Светлин Тодоров и Димитър Димитров.

Съставът на Съвета на директорите е както следва:

1. Димитър Стоянов Димитров
2. Николай Ангелов Мартинов
3. Светлин Илиев Тодоров

С решение на извънредно Общо събрание на акционерите проведено на 20.12.2018 е намален състава на Съвета на Директорите от 5 на 3 члена.

1.3. Предмет на дейност

Основна дейност на „Алтерко” АД е придобиване, управление, оценка и продажба на участия в български и чуждестранни дружества; придобиване, управление и продажба на облигации; придобиване, оценка и продажба на патенти, отстъпване на лицензи за използване на патенти на дружества, в които Дружеството участва; финансиране на дружества, в които Дружеството участва.

Портфолиото на дружествата от групата включват следните основни групи услуги или продукти:

- Производство и търговия с IoT (Internet of Things) устройства
- Услуги с добавена стойност за собственици на мобилни телефони

1.4. Структура на групата

Към 31.12.2019 и 2018 година Групата включва Алтерко АД и следните дъщерни дружества, в страната и чужбина, които контролира.

Наименование на предприятията, в които са съучастията	31 Декември 2019	31 Декември 2018
	Процент на съучастнето	Процент на съучастнето
В страната		
ТЕРА КОМЮНИКЕЙШЪНС АД	-	99.98%
ТЕРАВОЙС ЕАД	-	100%
АЛТЕРКО ТРЕЙДИНГ ООД	100%	67%
АЛТЕРКО РОБОТИКС ЕООД	100%	100%
АЛТЕРПЕЙ ЕООД	-	100%
АЛТЕРКО ПРОПЪРТИС ЕООД	100%	100%

Наименование на предприятията, в които са съучастията	31 Декември 2019	31 Декември 2018
	Процент на съучастнето	Процент на съучастнето
В Чужбина		
ТЕРА КОМУНИКЕЈШНС ДООЕЛ. С. Македония	-	100%
TERACOMM RO SRL, Румъния	-	100%
ALLTERCO PTE LTD., Сингапур	100%	100%
ALLTERCO SDN LTD., Малайзия	100%	100%
ALLTERCO CO. LTD, Тайланд	49%	49%
GLOBAL TERACOMM INC, САЩ	100%	67%

2. Основни положения от счетоводната политика на групата

Счетоводната политика определя изходните предположения, принципите, правилата, базите и процедурите, възприети от „АЛТЕРКО” АД и неговите дъщерни дружества, наричани в следващите текстове Дружествата (Групата), за отчитане дейността на дружествата и за представяне на информацията в консолидирания финансов отчет.

Счетоводната политика се прилага от Групата за съставяне на междинните и годишни финансови отчети за годината.

Счетоводната политика е разработена в съответствие с изискванията на Международни стандарти за финансови отчети (МСФО) и Международни счетоводни стандарти (МСС), издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС), и разясненията за тяхното прилагане, разработени от Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), приети от Европейския съюз.

2.1. База за изготвяне на консолидирания годишен финансов отчет

Групата отговаря на критерия за предприятие от обществен интерес и настоящият консолидиран финансов отчет е изготвен в съответствие с изискванията на Международните счетоводни стандарти, издание на Съвета по международни счетоводни стандарти и приети за приложение от Европейския съюз.

Към 31 декември 2019 година МСС включват Международните счетоводни стандарти (МСС), Международните стандарти за финансови отчети (МСФО), Тълкуванията на Постоянния комитет за разяснения и Тълкуванията на Комитета за разяснения на МСФО. Съветът за МСС преиздава ежегодно стандартите и разясненията към тях, които след формалното одобряване от Европейския съюз, са валидни за годината, за която са издадени. Голяма част от тях обаче не са приложими за дейността на дружеството, поради специфичните въпроси, които се третира в тях.

2.2. Първоначално прилагане на нови и променени МСФО, които са в сила за текущия отчетен период

Ръководството е направило преглед на влезлите в сила от 1 януари 2019 г. промени в съществуващите счетоводни стандарти и счита, че те не налагат значими промени по отношение на прилаганата през текущата година счетоводна политика, с изключение на МСФО 16 Лизинг.

Прилагане на МСФО 16 Лизинг

Групата прилага МСФО 16 Лизинг за първи път. По-долу са описани естеството и ефектът на промените в резултат от приемането на този нов счетоводен стандарт.

МСФО 16 е публикуван през януари 2016 г. и заменя МСС 17 Лизинг, КРМСФО 4 Определяне дали дадено споразумение съдържа лизинг, ПКР-15 Оперативен лизинг-Стимули и ПКР-27 Оценяване на съдържанието на операции, включващи правната форма на лизинг. МСФО 16 установява принципите за признаване, оценяване, представяне и оповестяване на лизинг, и изисква лизингополучателите да отчитат всички лизингови договори по един и същ балансов модел, подобен на счетоводното отчитане на финансовия лизинг съгласно МСС 17.

Групата е приела да прилага МСФО 16 по модифицирания ретроспективен метод на приложение с първоначална дата 01 януари 2019 г. Съгласно този метод, стандартът се прилага ретроспективно като кумулативният ефект от първоначалното му прилагане се признава на датата на първоначалното приложение.

При приемането на МСФО 16 групата е приложила един подход за признаване и оценяване за всички лизинги, с изключение на краткосрочните лизинги и лизингите на активи с ниска стойност.

Стандартът предвижда специфични преходни изисквания и практически целесъобразни мерки, които са приложени от групата.

Лизинги, които преди това са били отчетани счетоводно като оперативни лизинги, Групата признава активи с право на ползване и задължения по лизинги за тези лизинги, които преди са били класифицирани като оперативни, с изключение на краткосрочните лизинги и лизингите на активи с ниска стойност.

Групата също така е приложила следните практически целесъобразни мерки:

- използвана е една норма на дисконтиране към портфейл от лизинги със сходни характеристики;
- разчитано е на своята оценка за това дали лизингите са обременяващи, непосредствено преди датата на първоначалното приложение;
- приложено е освобождаването за краткосрочните лизинги към лизингите със срок, който приключва в рамките на 12 месеца от датата на първоначалното прилагане на стандарта;
- изключени са първоначалните преки разходи от оценката на актива с право на ползване на датата на първоначалното прилагане;
- използвана е наличната информация при определянето на лизинговия срок, когато договорот съдържа опции за удължаване или прекратяване на лизинга.

2.3. Нови счетоводни стандарти и разяснения, които все още не са приложени от Групата

Към 31 декември 2019 съществуват някои нови стандарти, внесени са промени в някои от съществуващите, както и в разясненията, които са публикувани и одобрени за прилагане от Европейския съюз в бъдещи отчетни периоди. Ръководството на Групата счита, че по отношение на дейността ѝ съществено значение могат да имат следните от тях:

Изменения в МСС 1 Представяне на Финансови Отчети и МСС 8 Счетоводна Политика, Промени в Счетоводните Приблизителни Оценки и Грешки: Дефиниция за същественост.

Измененията са в сила за годишни периоди, започващи на или след 01 януари 2020 г., като се позволява по-ранното им прилагане. Измененията разясняват дефиницията за същественост и как трябва да бъде прилагана тя, като предоставят практически насоки, които до сега са били включени в други МСФО. Измененията също така поясняват, че съществеността зависи от естеството и значимостта на информацията. Групата ще анализира и оцени ефектите от измененията върху финансовото състояние или резултатите от дейността.

Концептуална рамка за финансово отчитане

Борда по МСС публикува Изменената Концептуалната рамка за финансово отчитане на 29 март 2019 г., която е в сила за годишни периоди, започващи на или след 01 януари 2020 г. Концептуалната рамка представя концепциите за финансовото отчитане, разработване на стандарти, насоки относно изготвянето на последователни счетоводни политики и насоки към разбирането и интерпретирането на стандартите. Основните промени, въведени в ревизираната Концептуална рамка за финансово отчитане, са свързани с концепцията за оценка, включително факторите, които следва да се вземат предвид при избора на база за оценка, и концепцията за представяне и оповестяване, включително и кои доходи и разходи се класифицират в друг всеобхватен доход. Концептуалната рамка също така предоставя актуализирани определения за актив и пасив и критерии за тяхното признаване във финансовите отчети. Групата ще анализира и оцени ефектите от измененията върху финансовото състояние или резултатите от дейността.

МСФО 3 (променен) – Бизнес комбинации

В сила за годишни периоди от 01.01.2020 г., не е приет от ЕК. Промяната касае даденото в приложенията към стандарта определение за „бизнес“ и е свързана с трудностите, които придобиващото предприятие среща в преценката дали се придобива бизнес или съвкупност от активи. Изменението цели: а) да изясни, че за да бъде определен като бизнес, придобитият набор от дейности и активи трябва да включва като минимум вложените ресурси и оперативни процеси, които заедно водят до създаването на продукт; б) да се стеснят дефинициите за „бизнес“ и за „продукт“, като се съсредоточат до стоките и услугите, предоставяни на клиента и като се отнеме фокусът върху способността за намаляване на разходите; в) да добави насоки и илюстративни примери, които да помогнат на предприятията в преценката дали е придобит оперативен процес; г) да премахне изискването за оценка за това дали пазарните участници са в състояние да заменят липсващите ресурси и оперативни процеси в придобиваното предприятие, за да продължат да създават продукт, и д) да се добави опцията за т.нар. тест за концентрация, който позволява опростена оценка за това, дали дадена съвкупност от дейности и активи е бизнес, или не.

Извън посоченото по-горе, ръководството на Групата не счита, че е необходимо да оповестява в настоящия консолидиран финансов отчет наименованието на тези Международни счетоводни стандарти и разяснения към тях, в които са направени промени, формално одобрени или неодобрени от Европейския съюз, които ще влязат в сила в бъдеще, без те да се отнасят или да засягат сериозно дейността му. Подобно цитиране на наименования на стандарти и разяснения към тях, които не се прилагат в дейността на Групата би могло да доведе до неразбиране и до подвеждане на потребителите на информация от настоящия финансов отчет.

2.4. База за съставяне на консолидираните финансови отчети

Настоящият консолидиран финансов отчет е съставен на база историческа цена и при спазване изискванията на принципите за текущо начисляване, действащо предприятие, предпазливост, съпоставимост на приходите и разходите, последователност на представянето.

✓ Текущо начисляване

Финансовите отчети, с изключение на Отчета за паричните потоци се съставят на база принципа на начисляването. При тази база ефектите от сделките и другите събития се признават в момента на тяхното възникване, а не когато ще бъдат платени или паричните средства или техните еквиваленти. Същите се отразяват в счетоводните записи и се отчитат във финансовите отчети за периодите, към които се отнасят.

✓ Действащо предприятие

Финансовите отчети на дружествата от групата се изготвят на база действащо предприятие, като се приема че Дружеството нямат нито намерение нито потребност да пристъпват към ликвидация или съкращаване на обема на своите операции, а възнамерява да продължи дейността си в обозрим бъдещ период. Когато годишният финансов отчет е изготвен в съответствие с този принцип, но са известни данни и обстоятелства, водещи до несигурност относно възможността на дружеството да продължи своята дейност, тези данни и обстоятелства се оповестяват.

Статиите (елементите на финансовите отчети) се признават като активи, пасиви, собствен капитал, приходи и разходи, когато отговарят на дефинициите и критериите посочени в Общите положения на стандартите за тяхното признаване.

Не са компенсирани активи и пасиви или приходи и разходи, освен ако не се изисква или разрешава от даден МСФО.

2.5. Сравнителни данни

Съгласно българското счетоводно законодателство, финансовата година приключва към 31 декември и предприятията са длъжни да представят годишни финансови отчети към същата дата, заедно със сравнителни данни към тази дата за предходната година. При необходимост някои от перата в консолидирания отчет за финансовото състояние, в консолидирания отчет за всеобхватния доход и в консолидирания отчет за паричните потоци, представени във финансов отчет за 2018 година, които са сравнителни данни, в настоящия отчет са рекласифицирани с цел да се получи по-добра съпоставимост с данните за 2019 година.

Както е оповестено в т. 2.10, през 2019 година във връзка с планове на Ръководството на Групата за продажба на инвестиции в дъщерни дружества, свързаните с тях активи, пасиви и финансови резултати, като част от консолидирания финансов отчет са представени в *Нетекучи активи, класифицирани като държани за продажба, и активи, включени в групи за освобождаване, класифицирани като държани за продажба, съответно Печалба от преустановени дейности*. В *Съпровождащите бележки са неразделна част от приложените консолидирани финансови отчети*.

резултат на тази промяна не е настъпило преизчисляване на съпоставимите сравнителни данни в консолидирания отчет за финансовото състояние към 31 декември 2018 година, съответно в консолидирания отчет за всеобхватния доход за 2018 година.

2.6. Функционална валута и признаване на валутно – курсови разлики

Функционална и отчетна валута

Отчетна валута на представяне на елементите на консолидирания финансов отчет е българският лев (BGN), който е функционална валута на „Алтерко“ АД.

Данните в елементите на финансовия отчет и приложенията към него са представени в хиляди лева, освен ако не е оповестено изрично друго. Сумите над 500 лева са закръглени към 1 хил. лева при представянето им във финансовия отчет и приложението.

Дружествата от групата водят своите счетоводни регистри във функционалната валута на страната, в която осъществяват дейността си. Ефектите от курсови разлики, свързани с уреждането на сделки в чуждестранна валута или отчитането на сделки в чуждестранна валута по курсове, които са различни, от тези, по които първоначално са били признати, се включват в отчета за доходите в момента на възникването им, като се третират като «други доходи и загуби от дейността» и се представят нетно, с изключение на тези, свързани с инвестиции и кредити, деноминирани в чуждестранна валута, които се представят като «инвестиционни доходи» и «финансови разходи». Непаричните активи и пасиви, първоначално деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционална валута като се прилага историческият обменен курс към датата на операцията и последващо не се преоценяват по заключителен курс.

2.7. Сделки и салда

Сделка в чуждестранна валута се отчита при първоначално признаване във функционалната валута, като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменният (спот) курс между функционалната и чуждестранната валута към момента на сделката или операцията

Към всяка дата на съставяне на отчета:

а) паричните позиции, вземанията и задълженията в чуждестранна валута се преизчисляват във функционалната валута, като се прилага обменния курс, публикуван от БНБ за последния работен ден на съответния месец;

б) непаричните позиции, които се водят по историческа цена в чуждестранна валута, се преизчисляват, използвайки обменния курс към датата на сделката, в случай че е приложен обменен курс различен от този на сделката (осреднен месечен, дневен или друг); и

в) непаричните позиции, които се водят по справедлива стойност в чуждестранна валута, се преизчисляват, като се използват обменните курсове от датата, когато е била определена справедливата стойност.

Валутните разлики от преизчисленията във валута се отчитат съгласно регламента на МСС 21 Ефекти от промени в обменните курсове.

Статиите от отчета за финансовото състояние и отчета за всеобхватния доход на чуждестранните дружества от Групата, с функционална валута различна от българския лев се преизчисляват в левове, за да се включат в консолидирания отчет на групата, както следва

- Всички парични и непарични активи и пасиви (вкл. и сравнителната информация) са преизчислени по заключителния курс на БНБ към датата на съответния отчет за финансово състояние;
- Приходните и разходните позиции на всеки отчет за всеобхватния доход са преизчислени към датата на съставяне на отчета по средно- претеглен курс за отчетната година;
- Всички получени курсови разлики са отчетени в друг всеобхватен доход.

Кумулативната сума на тези курсови разлики се представя в отделен компонент на собствения капитал до освобождаването от чуждестранната дейност.

2.8. Приблизителни оценки

Представянето на финансови отчети съгласно Международните стандарти за финансово отчитане изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, на приходите и разходите, и на оповестяването на условни вземания и задължения към датата на съставяне на финансовия отчет. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на изготвяне на финансовия отчет, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях. Обектите, които предполагат по-висока степен на субективна преценка или сложност или където предположенията и приблизителните счетоводни оценки са съществени за консолидирания финансов отчет.

2.9. Дъщерни предприятия

Дъщерни са дружествата, върху които Алтерко АД упражнява контрол съгласно определението в МСФО 10 Консолидирани финансови отчети.

Дружеството – майка (инвеститорът) контролира дружеството, в което е инвестирало, ако инвеститорът има:

- Правомощия върху дружеството;
- Права върху променливата възвръщаемост от своето участие в дружеството;
- Възможност да използва своите правомощия върху предприятието, за да окаже въздействие върху размера на възвръщаемостта от инвестицията.

Дъщерните дружества се контролират от датата, на която контролът е придобит от Групата и спират да се консолидират от датата, на която се приема, че контролът е загубен.

2.10. Нетекущи активи, класифицирани като държани за продажба, и активи, включени в групи за освобождаване, класифицирани като държани за продажба

През 2019 и 2018 година ръководството на Групата е взело решение за продажба на определени дъщерни дружества. Преносната стойност на активите и пасивите, както и резултатите от дейността, свързани с дружествата, които са обявени за продажба са представени по-долу. В съответствие с изискванията на МСФО 5 *Нетекущи активи, предназначени за продажба*, в настоящия консолидиран финансов отчет тези активи, свързаните с тях пасиви и финансови резултати са представени като подлежащи на непосредствена продажба. Групата не е признала обезценка във връзка с активите, предназначени за продажба и свързаните с тях пасиви, представени като активи, държани за продажба, тъй като Ръководството счита, че очакваните постъпления, които ще получи текущо и в перспектива от продажбата им, намалени с очакваните разходи по продажбата, ще надвишават преносната им стойност.

Активи	31 декември 2019 (в хил. лв.)
Имоти, машини и съоръжения	3
Нематериални, нетекущи активи	857
Търговски вземания	2 424
Други вземания	494
Пари и парични еквиваленти	514
Общо активи	4 292

Пасиви	31 декември 2019 (в хил. лв.)
Търговски задължения	2 708
Задължения към персонала	65
Задължения за данъци	158
Други задължения	3
Общо пасиви	2 934

	2019 година (в хил. лв.)
Приходи от продажби	10 652
Себестойност на продажбите	(9 975)
Брутна печалба	677
Други приходи от дейността	11
Разходи по продажби	(55)
Административни разходи	(490)

Съпровождащите бележки са неразделна част от приложените консолидирани финансови отчети.

Други разходи за дейността	(627)
Загуба от оперативна дейност	(484)
Финансови разходи	(1)
Разходи за данъци	(123)
Загуба от дейността	(608)

Активи	31 декември 2018 (в хил. лв.)
Имоти, машини и съоръжения	292
Нематериални, нетекущи активи	1 103
Активи по отсрочени данъци	36
Материални запаси	7
Текущи вземания	5 135
Предплатени разходи	73
Други вземания	107
Пари и парични еквиваленти	2 105
Общо активи	8 858

Пасиви	31 декември 2018 (в хил. лв.)
Финансов лизинг	46
Банкови заеми	233
Търговски задължения	4 835
Задължения към персонала	108
Задължения към осигурителни предприятия	45
Задължения за данъци	340
Други задължения	2
Общо пасиви	5 609

	2018 година (в хил. лв.)
Приходи от продажби	23 043
Себестойност на продажбите	(18 478)
Брутна печалба	4 565
Други приходи от дейността	364
Разходи по продажби	(53)
Административни разходи	(4 088)
Други разходи за дейността	(29)
Печалба от оперативна дейност	759
Финансови разходи	(104)
Разходи за данъци	(142)
Печалба от дейността	513

2.11. Неконтролиращо участие

Неконтролиращото участие се оценява по пропорционалния дял от разграничимите нетни активи към датата на придобиване.

2.12. Консолидация

Консолидираният годишен финансов отчет на една група включва консолидирания финансов отчет на групата-майка и финансовите отчети на дъщерните дружества, изготвени към 31 декември 2019 г. Всички и активи, пасиви, капитал, приходи, разходи и парични потоци на дружествата от групата са представени като такива, които принадлежат на едно предприятие.

Дъщерни дружества са тези, които се контролират от групата-майка. Контролът се проявява, когато групата-майка упражнява права върху променлива възвращаемост от своето участие в дъщерното дружество и има способност да оказва влияние върху тази възвращаемост посредством властта си. Консолидираният финансов отчет е изготвен при прилагане на една и съща счетоводна политика по отношение на еднакви сделки и стопански факти от всички дружества в групата. Всички взаимни участия в капитала, както и съществените вътрешни сделки, салда и нереализирани печалби в групата са елиминирани и финансовият отчет е изготвен като е приложен методът на пълната консолидация. Резултатите от дейността на дъщерните дружества се включват в консолидирания финансов отчет от деня на придобиване на контрол върху тях и престават да се консолидират от датата, на която този контрол бъде загубен. При придобиване на дъщерно дружество в резултат на вътрешно групово реструктуриране, нетните активи и финансовият му резултат се включват от началото на най-ранния отчетен период, представен във финансовия отчет.

2.13. Приходи

Приходите от продажбите и разходите за дейността са начислявани в момента на тяхното възникване, независимо от паричните постъпления и плащания. Отчитането и признаването на приходите и разходите се извършва при спазване на изискването за причинна и следствена връзка между тях.

Приходите се оценяват по справедливата стойност на полученото или подлежащото на получаване или плащане възнаграждение, намалено със сумата на всички предоставени отстъпки.

Групата признава приходи, когато сумата на прихода може да бъде надеждно оценен, когато е възможно Групата да получи бъдещи икономически изгоди, и когато отговаря на специфични критерии за всяка дейност на Групата, конкретизирана по-долу.

Сумите, събрани от името на трети страни, като данъци върху продажбите, какъвто е данъкът върху добавената стойност, се изключват от приходите.

▪ Признание на приходи по договори с клиенти

Приходите в Групата се признават, когато контролът върху обещаните в договора с клиента стоки и/или услуги се прехвърли на клиента. Контролът се прехвърля на клиента при удовлетворяване на задълженията за изпълнение по договора чрез прехвърляне на обещаните стоки и/или предоставяне на обещаните услуги.

Като цяло Групата е достигнала до заключение, че то е принципал в договореностите си за приходи, тъй като обикновено Групата контролира стоките или услугите преди да ги прехвърли към клиента.

Групата признава приходи, когато удовлетвори задължението за изпълнение, съгласно условията на договора, като прехвърли обещаната услуга на клиента. Даден актив (стока или услуга) е прехвърлен, след като клиентът получи контрол върху този актив.

▪ Оценка на договор с клиент

Договор с клиент е налице само когато при влизането му в сила той:

- ✓ има търговска същност и мотив;
- ✓ страните са го одобрили (устно, писмено или на база „установена и общопризната стопанска практика“) и се ангажирали да го изпълнят;
- ✓ правата на всяка страна могат да бъдат идентифицирани по отношение на стоките или услугите, които ще бъдат прехвърлени;
- ✓ условията за плащане могат да бъдат идентифицирани; и
- ✓ съществува вероятност възнаграждението, на което дружеството има право при изпълнение задълженията си за изпълнение, да бъде получено.

При оценка на събираемостта се вземат предвид всички релевантни факти и обстоятелства по сделката, вкл. минал опит, обичайни бизнес практики, публикувани правила и направени изявления от страна на Дружеството, обезпечения и възможности за удовлетворяване.

Договор, за който някой от горепосочените критерии все още не е изпълнен, подлежи на нова оценка всеки отчетен период. Получените възнаграждения по такъв договор се признават като задължение (*пасив по договор*) в отчета за финансовото състояние, докато:

- ✓ всички критерии за признаване на договор с клиент не бъдат изпълнени;
- ✓ дружеството изпълни задълженията си за изпълнение и е получило цялото или почти цялото възнаграждение (което не подлежи на възстановяване); и/или
- ✓ когато договорът е прекратен и полученото възнаграждение не подлежи на възстановяване.

При първоначалната оценка на договорите си с клиенти, Дружеството прави допълнителен анализ и преценка дали два или повече договора трябва да бъдат разглеждани в тяхната комбинация и да бъдат отчетени като един и респ. дали обещаните стоки и/или услуги във всеки отделен и/или комбиниран договор трябва да бъдат отчетени като едно и/или повече задължения за изпълнение.

Всяко обещание за прехвърляне на стоки и/или услуги, които са разграничими (сами по себе си и в контекста на договора) се отчита като едно задължение за изпълнение.

Дружеството признава приход за всяко *отделно задължение за изпълнение* на ниво *индивидуален договор с клиент* като се анализират вида, срока и условията за всеки конкретен договор.

▪ **Измерване на приходите по договори с клиенти**

Приходите се измерват въз основа на определената за всеки договор *цена на сделката*.

Цената на сделката е размерът на възнаграждението, на което Дружеството очаква да има право, с изключение на сумите, събрани от името на трети страни. При определянето на цената на сделката, Дружеството взема предвид условията на договора и обичайните си търговски практики.

▪ **Цена на сделката и условия за плащане**

Цената на сделката обичайно включва фиксирана продажна цена, съгласно обща или клиентска ценова листа.

▪ **Променливо възнаграждение**

Променливото възнаграждение се включва в цената на сделката само доколкото е много вероятно, че няма да настъпи съществена корекция в размера на признатите кумулативно приходи.

Приходи от услуги

Дружеството отчита приходи от услуги, като спазва поетите ангажименти по договора. Приходите от услуги се отчитат при окончателно приключване на услугите (по обекти) признати за изпълнени.

Други приходи/доходи

Други приходи и доходи се признават, когато се установи правото на тяхното получаване Това са приходи от наеми, дивиденди лихви, обезщетения. Приходите от наеми /оперативен лизинг/ се признават на времева база за срока на договора.

Ръководството на дружеството внимателно е изследвало търговските си практики за възможни промени в момента на признаване на приходи, като е извършило задълбочен анализ на сключените договори, с изключение на най-опростените, за да се определи въздействието, което прилагането на МСФО 15 ще има върху финансовото състояние и финансовия резултата. Вниманието беше съсредоточено върху новия модел за прехвърляне на стоките и услугите на база контрол, което би променило момента на признаване на приходи в съответствие с постановките на МСФО 15. В резултат на това ръководството установи, че новата рамка на признаване на приходи няма да доведе до промяна на прилаганата до този момент счетоводната политика. Не се установи промяна в задълженията за изпълнение и разпределението на цената на договорите и признаване на приходи.

В зависимост от характера на дейността и договорите с клиентите ръководството е преценило категориите на разбивка на приходите и ги е оповестило в **Бележка 4.01**.

2.14. Разходи

Разходите в Групата се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост. Разходи се признават, когато възникне намаление на бъдещите икономически изгоди, свързани с намаление на актив или увеличение на пасив, което може да бъде оценено надеждно. Признаването на разходите за текущия период се извършва тогава, когато се начисляват съответстващите им приходи. Разход се признава незабавно в отчета за доходите, когато разходът не създава бъдеща икономическа изгода или когато и до степента, до която бъдещата икономическа изгода не отговаря на изискванията или престане да отговаря на изискванията за признаване на актив в баланса. Разходите се отчитат на принципа на текущо начисляване и съпоставимост с отчетените приходи. Оценяват се по справедливата стойност на платеното или предстоящо за плащане.

Разходите за бъдещи периоди се отлагат за признаване като текущ разход за периода, през който договорите за които се отнасят, се изпълняват.

Финансовите разходи се състоят от лихвени разходи и други преки разходи по кредити.

2.15. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръжения (нетекучи материални активи) са представени във финансовия отчет по цена на придобиване (себестойност) намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

Първоначално оценяване

При първоначалното им придобиване имотите, машините и съоръженията се оценяват по цена на придобиване (себестойност), която включва покупната цена, вкл. митнически такси и всички преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние. Преките разходи са: разходи за подготовка на обекта, разходи за първоначална доставка и обработка, разходите за монтаж, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, невъзстановяеми данъци и др.

При придобиване на имоти, машини и съоръжения при условията на разсрочено плащане, покупната цена е еквивалентна на сегашната стойност на задължението, дисконтирано на база на лихвеното равнище по привлечените от дружеството кредитни ресурси с аналогичен матуритет и предназначение. Разликата между равностойността на паричната цена и общото плащане се признава като лихва в течение на периода на кредита, освен ако не се капитализира в съответствие с МСС 23.

Оценка след признаване

Избраният от Групата подход за последваща балансова оценка на имотите, машините и съоръженията е моделът на цена на придобиване – намалена с последващо начислените амортизации и евентуално натрупаните загуби от обезценка.

За всички останали класове нетекущи материални активи дружеството е приложило модела на цена на придобиване.

Методи на амортизация

Дружеството използва линеен метод на амортизация на нетекущи материални активи. Амортизирането на активите започва, когато те са на разположение за употреба. Ползният живот по групи активи е определен в съответствие с: физическото износване, спецификата на оборудването, бъдещите намерения за употреба и с предполагаемото морално остаряване. Ползният живот по класове активи е както следва:

Транспортни средства	4 години
Компютърна техника	2-5 години
Офис оборудване	3- 6,67 години
Други нетекущи материални активи	6,67 години

Определеният срок на годност на нетекущите активи се преглежда в края на всяка година и при установяване на значителни отклонения спрямо бъдещите очаквания за срока на използването на активите, същият се коригира перспективно.

Отписване на нетекущи материални активи

Балансовата стойност на даден имот, машина или съоръжение се отписва: при продажба, когато не се очакват никакви други икономически изгоди от неговото използване или при освобождаването от него поради липса.

Печалбите или загубите, възникващи при отписването на имот, машина или съоръжение се включват в отчета за всеобхватния доход, когато актива бъде отписан (освен ако МСС 17 не изисква друго при продажба и обратен лизинг). Печалбите и загубите от освобождаване от нетекущи активи се определя, като постъпленията от продажба (освобождаване) се намаляват с балансовата сума на актива и свързаните с продажбата разходи. Те се посочват нетно, към „Други приходи от дейността” в отчета за всеобхватния доход. Частта от преоценъчния резерв, отнасящ се за отписания актив, се прехвърля директно към неразпределена печалба.

Дължимото вземане при освобождаване на актив от имоти, машини и съоръжения се признава първоначално по справедлива стойност.

Нематериални активи

Репутация

Репутацията представлява надвишението на цената на придобиване (предоставеното възнаграждение) над справедливата стойност на дела на групата в нетните разграничими активи на придобитото дружество към датата на придобиването (бизнес комбинацията). В консолидирания финансов отчет

тя първоначално се оценява по цена на придобиване (себестойност), а последващо - по цена на придобиване минус натрупаните загуби от обезценки. Репутацията не се амортизира.

Репутацията, възникнала при придобиване на дъщерно предприятие се представя в консолидирания отчет за финансовото състояние към групата на "нематериалните активи."

Самостоятелно признатата репутация по придобиването на дъщерни дружества се тества задължително за обезценка поне веднъж годишно. Загубите от обезценки на репутацията не се възстановяват впоследствие. Печалбите или загубите от продажба (освобождение) на дадено дъщерно дружество от Групата включват и балансовата стойност на репутацията, приспадащата се за продаденото (освободеното) дружество.

На всяка призната репутация се определя принадлежност към даден обект, генериращ парични постъпления още при реализирането на дадена бизнес комбинация, и този обект се прилага при извършването на тестовете за обезценка. При определянето на обектите, генериращи парични потоци се вземат предвид обектите, от които са се очаквали бъдещи стопански изгоди при придобиването при бизнес комбинацията и по повод, на които е възникнала самата репутация.

Загубите от обезценка на репутация се представят в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) към позицията Други разходи за дейността, (обезценка на нетекущи активи).

Други нематериални активи

Нематериалните активи са представени във финансовия отчет по цена на придобиване (себестойност), намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка. В техния състав са включени подобрения върху нает актив.

В Групата се прилага линеен метод на амортизация на нематериалните активи при определен полезен живот от 2 г. за програмните продукти, 6.67 г. за софтуерната платформа, 3 г. за сертификат ISO.

Балансовата стойност на нематериалните активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития, или промени в обстоятелствата, които посочват, че балансовата стойност би могла да надвишава възстановимата им стойност. Тогава обезценката се включва като разход в Отчета за всеобхватния доход.

Първоначална оценка

Външно създадени нематериални активи при придобиването им се оценява по цена на придобиване, която включва покупна цена, вносни мита, невъзстановими данъци и разходи за подготовка на актива за използване по предназначението му. Преките разходи са: разходи за подготовка на обекта (мястото, където ще се използва актива), разходи за първоначална доставка, разходите за инсталиране разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, невъзстановяеми данъци и др.

Нематериални активи се признават в случай, че удовлетворяват определението за такива посочено в МСС38 Нематериални активи, а именно:

- Отговаря на определението за нематериален актив;
- При придобиването му може надеждно да се оцени;
- От използването на актива се очакват икономически изгоди, доказани с наличие или план за набавяне на достатъчни ресурси, позволяващи на предприятието да получи очакваните икономически изгоди; възможност ефективно да изпълнява функционалната си роля в съответствие с намерението на предприятието относно употребата му или има ясно дефинирана и конкретизирана техническа осъществимост.

Последващи разходи

Разходи свързани с поддръжка на първоначално установена стандартна ефективност, извършени след въвеждане в експлоатация на нематериалните нетекущи активи, се признават като текущи в момента на извършването им. С разходите, които водят до увеличаване на очакваните бъдещи икономически ползи от използването на даден нематериален актив над първоначално определената стандартна ефективност се коригира балансовата стойност на съответния нематериален актив.

2.16. Други дългосрочни капиталови инвестиции

Другите дългосрочни финансови инвестиции представляват недеривативни финансови активи, под формата на акции и дялове на други дружества (малцинствено участие), държани с дългосрочна перспектива.

Първоначално оценяване

Първоначално капиталовите инвестиции се признават по цена на придобиване, която е справедливата стойност на възнаграждението, което е било платено, включително преките разходи по придобиване на инвестицията (финансовият актив). Всички покупки и продажби на капиталови инвестиции се признават на “датата на търгуване” на сделката, т.е. датата, на която дружеството се ангажира да закупи или продаде актива.

Последващо оценяване

Притежаваните от Групата капиталови инвестиции се оценяват последващо по справедлива стойност. Ефектите от последващата оценка до справедлива стойност се представят в отчета за всеобхватния доход (в други компоненти на всеобхватния доход) и респективно в резерв, свързан с финансови активи по справедлива стойност, през другия всеобхватен доход. Тези ефекти се прехвърлят в неразпределена печалба при освобождаване (продажба) от съответната инвестиция.

2.17. Лизинг

Оперативен лизинг

Политика, приложима от 1 Януари 2019 г.

В началото на договора, Групата преценява дали договорът представлява, или съдържа лизинг. Даден договор представлява или съдържа елементи на лизинг, ако по силата на този договор се прехвърля срещу възнаграждение правото на контрол над използването на даден актив за определен период от време. Преценката включва преценка на следните фактори:

- Дали договорът включва използването на идентифициран актив - това може да бъде посочено изрично или по подразбиране и трябва да бъде физически разграничимо или да представлява по същество целия капацитет на физически отделен актив. Ако доставчикът има съществено право на замяна, тогава активът не е идентифициран;
- Дали Групата има право да получи съществено всички икономически ползи от използването на актива през целия период на използване; и
- Дали Групата има право да ръководи използването на актива. Групата има това право, когато има права за вземане на решения, които са свързани с промяната на начина и целта за използване на актива. В редки случаи, когато решението за това как и с каква цел се използва активът, е предварително определено, Групата има право да ръководи използването на актива, ако:
 - ✓ Групата има право да експлоатира актива; или
 - ✓ Групата е проектирала актива по начин, който предопределя как и с каква цел ще бъде използван

Тази политика се прилага за договори, влезли в сила или изменени на или след 01 Януари 2019 г.

Политика, приложима преди 1 Януари 2019 г.

Лизинг, при който наемодателят продължава да притежава съществената част от всички рискове и стопански изгоди от собствеността върху дадения актив, се класифицира като оперативен лизинг.

Плащанията по оперативния лизинг се признават като разходи в отчета за всеобхватния доход, като „Административни разходи“ на база линеен метод за периода на лизинга. Първоначално направените преки разходи във връзка с договарянето и уреждането на оперативния лизинг, се добавят към балансовата стойност на отдадените активи и се признават на базата на линейния метод в продължение на срока на лизинга.

Финансов лизинг

Лизинговият договор, по силата на който на дружество от Групата се прехвърлят всички рискове и стопански ползи, произтичащи от собствеността върху актива, се класифицира като финансов лизинг, и наетия актив се капитализира в консолидирания отчет за финансовото състояние на лизингополучателя като се представя като имоти, машини и съоръжения. При първоначално

признаване наетите активи се отчитат по по-ниска – по настоящата от справедливата стойност и настоящата стойност на минималните лизингови плащания. Минималните лизинговите плащания се разпределят между финансови разходи (лихвата) и намаление на лизинговото задължение (главница). Финансовите разходи се разпределят към всеки период за времето на лизинговия срок, така че да се постигне постоянен лихвен процент за оставащата неизплатена част от главницата по лизинговото задължение. Лихвените разходи се включват в консолидирания отчет за всеобхватния доход като „Финансови разходи“.

Придобитите под финансов лизинг активи се амортизират на база полезния живот на актива и в рамките на лизинговия срок.

2.18. Провизии

Провизии се признават, когато Групата има настоящо (конструктивно или правно) задължение в резултат на минало събитие, и е вероятно че погасяването/ уреждането на това задължение е свързано с изтичане на ресурси. Провизиите се оценяват на база най-добрата приблизителна преценка на ръководството към датата на съставяне на финансовия отчет за разходите, необходими за уреждането на съответното задължение. Приблизителната оценка се дисконтира, когато падежът на задължението е дългосрочен. Когато се очаква част от ресурсите, които ще се използват за уреждане на задължението да бъдат възстановени от трето лице, дружеството признава вземане, ако е налице висока степен на сигурност на неговото получаване, стойността му може надеждно да се установи и доход (кредит) по същата позиция в Отчета за всеобхватния доход, където е представена и самата провизия.

2.19. Материални запаси

Материалните запаси се отчитат по- по ниската от: цена на придобиване (себестойност) и нетна реализуема стойност.

Разходите, които се извършват, за да доведат даден материален запас в неговото настоящо състояние и местонахождение, се включват в цената на придобиване (себестойността), както следва:

- Материали – покупната цена и всички доставни разходи;
- Стоки - покупната цена и всички доставни разходи, мита, транспортни разходи невъзстановяеми данъци и други разходи, които допринасят за приваждане на стоките в готов за тяхното използване вид.

При употреба (продажба) на материалните запаси се използва методът първа-входяща първа-изходяща.

2.20. Пенсионни и други задължения към персонала

Трудовите и осигурителните отношения с работниците и служителите в Групата се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство в

РБългария и законодателството на съответната държава, в която е регистрирано дъщерното дружество. В Групата се начисляват и реализират суми за доходи на персонала по видове, както следва:

Краткосрочни доходи

Краткосрочни са онези доходи на персонала под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки, които са изискуеми в рамките на 12 месеца от края на отчетния период, в който персоналет е положил труд за тях или е изпълнил необходимите условия за тяхното получаване. Те се признават като текущ разход в консолидирания отчет за всеобхватния доход в отчетния период, в който е положен трудът, и като текущо задължение в консолидирания отчет за финансовото състояние (след приспадане на всички платени вече суми и удържки) в недисконтиран размер.

Към датата на съставяне на всеки финансов отчет Групата прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсируеми отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан платен годишен отпуск. В оценката се включват приблизителната сума в недисконтиран размер на разходите за самите възнаграждения, както и разходите за осигуровки за задължителното държавно обществено осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми. Очакваните разходи по натрупващите се компенсируеми отпуски се признават като текущ разход в консолидирания отчет за всеобхватния доход. Групата признава като текущо задължение в консолидирания отчет за финансовото състояние недисконтираната сума на оценените разходи за платен годишен отпуск, които се очаква да бъдат изплатени на работниците и служителите в замяна на техния труд за предходни отчетни периоди.

Програма с определени осигурителни вноски

Осигурителните и пенсионните планове, прилагани от Групата в качеството ѝ на работодател, се основават на българското осигурително законодателство и са планове с дефинирани осигурителни вноски. Съгласно тях работодателят плаща месечно определени осигурителни вноски на база фиксирани по закон проценти, и няма правно или конструктивно задължение да доплаща в осигурителните фондове бъдещи осигурителни вноски в случаите, когато те нямат достатъчно парични средства да изплатят на съответните лица заетите от тях суми за периода на трудовия им стаж. Аналогични са задълженията по отношение на здравното осигуряване.

Размерите на осигурителните вноски се утвърждават конкретно със Закона за бюджета на ДОО и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Дължимите от работодателя вноски за социално и здравно осигуряване се признават като текущ разход в Отчета за всеобхватния доход в отчетния период на начисляване на съответните доходи, с които те са свързани, и като текущо задължение в Отчета за финансовото състояние в недисконтиран размер.

Дружествата, включени в консолидирания отчет, работещи в страни извън България, осигурителните и пенсионни планове се основават на законодателството от съответната страна.

Към Дружествата няма създаден и функциониращ частен доброволен осигурителен фонд.

Дългосрочни доходи на персонала

Съгласно Кодекса на труда Дружествата, работещи в България са задължени да изплаща на лица от персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж. По своите характеристики тези схеми представляват “планове с дефинирани доходи”. Разходи за дългосрочни задължения към персонала за обезщетения при пенсиониране не са признати в консолидирания отчет за всеобхватния доход, тъй като няма работници и служители, които ще се пенсионират в близките 5 години.

2.21. Акционерен капитал

Групата е възприела финансовата концепция за поддържане на капитала. Поддържането на финансовия капитал се оценява по номинални парични единици. Печалбата за отчетния период се счита за придобита, само ако паричната /финансовата/ сума на собственият капитал в края на периода превишава паричната сума в началото на периода, след приспадане на разпределенията на между собствениците или вложеният от тях капитал през периода.

Алтерко АД е акционерно дружество и е задължено да регистрира в Търговския регистър определен със закон акционерен капитал, който да служи като обезпечение на вземанията на кредиторите на Дружеството. Акционерите отговарят за задълженията на Дружеството до размера на своето акционерно участие в капитала и могат да претендират връщане на това участие само в производство по несъстоятелност или ликвидация.

Собственият капитал е остатъчната стойност на активите на дружествата след приспадането на всичките му пасиви. В него се включва:

Регистриран капитал – представя се в Отчета за финансово състояние съобразно броя на емитираните акции с номинална стойност за всяка акция.

Финансов резултат – формира се като разлика между приходите и начислените за тях разходи. В него се включва:

- а) неразпределена печалба;
- б) непокрита загуба;
- в) балансова печалба или загуба от текущата година, която се представя в Отчета за финансовото състояние след начисляване на разходите за дължими данъци.

Собственият капитал се отчита намален с разпределените дивиденди на притежаваните акции през периода, в който те ще бъдат разпределени (гласувани от общото събрание).

Съгласно изискванията на Търговския закон и устава на Алтерко АД е длъжно формира резерви за сметка на:

- най- малко една десета от печалбата, която се отделя докато средствата достигнат 25 на сто от акционерния капитал;
- средствата, получени над номиналната стойност на акциите при издаването им (премиен резерв);

Резерв от преизчисление на валутата на представената чуждестранна дейност – възниква от нетните ефекти от превалутирането на отчетите на дъщерните дружества в чужбина от техните функционални валути в български лева, с цел тяхното консолидиране.

Данъци върху печалбата

Данъкът върху печалбата за годината представлява сума от текущи и отсрочени данъци.

Текущите данъци върху печалбата са определени в съответствие с изискванията на съответното законодателство. Номиналната данъчна ставка в България за 2019 г. и 2018 г. е 10%, за Сингапур- 17 %; в Малайзия до MYR 500 000 е 20% и за превишението е 25%, за Съединени Американски Щати : 15 – 35 % и за Тайланд 20%.

Отсрочените данъци върху печалбата се определят като се използва балансовият пасивен метод по отношение на всички временни разлики към датата на съставяне на финансовия отчет, които съществуват между балансовите стойности и данъчните основи на отделните активи и пасиви.

Отсрочените данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики.

Отсрочените данъчни активи се признават за всички намаляеми временни разлики и за неизползваните данъчни загуби, до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да бъде генерирана в бъдеще достатъчна облагаема печалба или да се проявят облагаеми временни разлики, от които да могат да се приспадат тези намаляеми разлики.

Балансовата стойност на всички отсрочени данъчни активи се преглежда на всяка дата изготвяне на финансовия отчет и се редуцира до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да се генерира достатъчно облагаема печалба, от която те да могат да бъдат приспаднати.

Отсрочените данъци, свързани с обекти, които са отчетени директно в собствения капитал или друга балансова позиция, също се отчитат директно към съответния капиталов компонент или балансова позиция.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват на база данъчните ставки, които се очаква да се прилагат за периода, през който активите ще се реализират, а пасивите ще се уредят (погасят), на база данъчните закони, които са в сила или в голяма степен на сигурност се очаква да са в сила и са посочени компенсирани в отделна статия на отчета за финансовото състояние.

Към 31.12.2019 г., 31.12.2018 г. има отсрочени данъци върху печалбата само за българските дружества и те са оценени при ставка 10%.

Доходи на акция

Основните доходи на акция се изчисляват като се раздели нетната печалба или загуба за периода, подлежаща на разпределение между акционерите, притежатели на обикновени акции, на средно претегления брой на държаните обикновени акции за периода.

Средно претегленият брой акции представлява броят на държаните обикновени акции в началото на периода, коригиран с броя на обратно изкупените обикновени акции и на новоиздадените такива през периода, умножен по средно времевиya фактор. Този фактор изразява броя на дните, през които конкретните акции са били държани, спрямо общия брой на дните през периода.

Доходи на акции с намалена стойност не се изчисляват, тъй като няма издадени потенциални акции с намалена стойност.

2.22. Пари и парични еквиваленти

Паричните средства включват касовите наличности и разплащателните сметки, а паричните еквиваленти – краткосрочните депозити в банки, чийто оригинален матуритет е по-малък от 3 месеца.

Отчетът за паричните потоци се представя по прекия метод.

За целите на изготвянето на отчета за паричните потоци:

- ✓ Паричните постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици са представени брутно, с включен ДДС.
- ✓ ДДС при покупки и продажби на нетекущи активи се посочва към паричните потоци от оперативна дейност, доколкото той участва и се възстановява в оперативните парични потоци на Дружеството за съответния отчетен период.
- ✓ Лихвите по предоставени/ получени заеми и депозити се включват като постъпления/ плащания към финансова дейност.

Паричните средства и еквиваленти се представят последващо по амортизирана стойност, без натрупания коректив за очаквани кредитни загуби.

2.23. Финансови инструменти

Финансови активи

Финансов инструмент е всеки договор, който поражда едновременно както финансов актив в едно предприятие, така и финансов пасив или инструмент на собствения капитал на друго предприятие.

Първоначално признаване, класификация и оценяване

При първоначалното им признаване финансовите активи се класифицират в три групи, според които те впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, по справедлива стойност през другия всеобхватен доход и по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Класификацията на финансовите активи при първоначалното им признаване зависи от характеристиките на договорните парични потоци на съответния финансов актив и бизнес модела на Групата за неговото управление.

Бизнес моделът на Групата за управление на финансовите активи отразява начина, по който Групата управлява финансовите си активи за генериране на парични потоци. Бизнес моделът определя дали паричните потоци са резултат на събирането на договорни парични потоци, на продажба на финансовите активи, или и двете.

Оценяване

Групата първоначално оценява финансовите активи по справедлива стойност, а в случай на финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, се добавят преките разходи по сделката. Изключение са търговските вземания, които не съдържат съществен компонент на финансиране - те се оценяват на база цената на сделката, определена съгласно МСФО 15 и издадената фактура.

Последващо оценяване

За целите на последващото оценяване финансовите активи се класифицират в четири категории:

- Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност;
- Дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход (с прекласификация в печалбата или загубата);
- Капиталови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход (без прекласификация в печалбата или загубата);
- Финансови активи (дългови инструменти, капиталови инструменти и деривативи), оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата.

През текущия период Групата отчита финансови активи в една от тези категории – финансови активи по амортизирана стойност .

Финансови активи по амортизирана стойност (дългови инструменти)

Тази категория е най -съществена за Групата.

Групата оценява финансовите активи по амортизирана стойност когато са удовлетворени и двете условия по-долу:

- финансовият актив се държи и използва в рамките на бизнес модел, имащ за цел неговото държане с оглед получаване на договорните парични потоци от него, и

Съпровождащите бележки са неразделна част от приложените консолидирани финансови отчети.

- условията на договора за финансовия актив пораждат парични потоци на конкретни дати, които представляват само плащания по главницата и лихвите върху неиздължената сума на главницата.

Ръководството на Групата е преценило, че финансовите активи представляващи парични средства в банки, лихвоносни вземания от свързани предприятия, търговски вземания и други вземания (т.е. вземания по търговски кредити и други) се държат от Групата с цел получаване на договорените парични потоци и се очаква да доведат до парични потоци, представляващи единствено плащания на главница и лихви според прилагания бизнес модел.

Финансовите активи по амортизирана стойност впоследствие се оценяват на база метода на ефективния лихвен процент (ЕЛП). Те подлежат на обезценка. Печалбите и загубите се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато активът бъде отписан, модифициран или обезценен.

Отписване

Финансов актив се отписва от отчета за финансовото състояние на Групата когато:

- правата за получаване на паричните потоци от актива са изтекли, или
- правата за получаване на парични потоци от актива са прехвърлени или Групата е поело задължението да плати напълно получените парични потоци, без съществена забава, към трета страна чрез споразумение за прехвърляне. В този случай Групата признава и свързаното с това задължение. Прехвърленият актив и свързаното задължение се оценяват на база, която отразява правата и задълженията, които Групата е запазило.

Продължаващо участие, което е под формата на гаранция върху прехвърления актив, се оценява по по-ниската от: първоначалната балансова стойност на актива и максималната сума на възнаградението, което може да се изиска Групата да изплати.

Обезценка на финансови активи

Групата признава коректив (провизия за обезценка) за очаквани кредитни загуби за всички дългови инструменти, които не се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата. Очакваните кредитни загуби се изчисляват като разлика между договорните парични потоци, дължими съгласно условията на договора, и всички парични потоци, които Групата очаква да получи, дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент.

Към всяка отчетна дата то определя дали дълговият инструмент се преценява като такъв с нисък кредитен риск, като използва цялата разумна и аргументирана информация, която е достъпна без извършване на излишни разходи или усилия. При тази оценка Групата преразглежда вътрешния кредитен рейтинг на дълговия инструмент. В допълнение Групата преценява дали съществува значително увеличение на кредитния риск, когато плащанията по договора са в просрочие над 30 дни.

Групата счита даден финансов инструмент за такъв в неизпълнение, когато договорните плащания са в просрочие в продължение над 60 дни. В определени случаи, обаче, то може да разглежда даден финансов актив като такъв в неизпълнение, когато вътрешна или външна информация предоставя индикация, че е малко вероятно Групата да получи пълния размер на неиздължените суми по договора, преди да се вземат под внимание каквито и да било кредитни подобрения, държани от него. Финансови активи се отписват, когато не съществува разумно очакване за събиране на паричните потоци по договора.

За изчисляване на очакваните кредитни загуби на *търговските вземания и активите по договори с клиенти* Групата е избрало и прилага опростен подход на база матрица за изчисление на очаквани кредитни загуби и не проследява последващите промени в кредитния им риск. При този подход то признава коректив (провизия за обезценка) въз основа на очакваната кредитна загуба за целия срок на вземанията към всяка отчетна дата. Групата е разработила и прилага матрица за провизиране, която се базира на историческия опит по отношение на кредитните загуби, коригирани с прогнозни фактори, специфични за длъжниците и за икономическата среда и за които е установена взаимовръзка с процента на кредитните загуби.

Финансовите активи се отписват, когато не съществува разумно очакване за събиране на паричните потоци по договора.

Финансови пасиви

Първоначално признаване, класификация и оценяване

Първоначално всички финансови пасиви се признават по справедлива стойност, а в случая на заеми и привлечени средства и търговски и други задължения, нетно от пряко свързаните разходи по сделката.

Последващо оценяване

Последващото оценяване на финансовите пасиви зависи от тяхната класификация, както е описана по долу.

Финансови пасиви, оценявани по амортизирана стойност

Тази категория е от съществено значение за Групата. След първоначалното им признаване, Групата оценява лихвоносните заеми и привлечени средства по амортизирана стойност, чрез метода на ефективния лихвен процент. Печалбите и загубите се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато съответният финансов пасив се отписва, както и чрез амортизацията на база ефективен лихвен процент.

Амортизираната стойност се изчислява като се вземат под внимание каквито и да било дисконти или премии при придобиването, както и такси или разходи, които представляват неразделна част от

ефективния лихвен процент. Амортизацията се включва като “финансов разход” в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Отписване

Финансовите пасиви се отписват, когато задължението бъде погасено, или прекратено, или изтече. Когато съществуващ финансов пасив бъде заменен с друг от същия кредитор при по същество различни условия, или условията на съществуващ пасив бъдат съществено променени, тази размяна или модификация се третира като отписване на първоначалния пасив и признаване на нов. Разликата балансовата стойност на финансовия пасив, уреден или прехвърлен на друга страна в пари и/или непарични активи се признава в печалба и загуби за периода.

2.24. Преценки от определящо значение при прилагане счетоводната политика на Групата. Ключови приблизителни оценки и предположения с висока несигурност.

В процеса на прилагането на счетоводната политика ръководството на Групата извършва преценки, които оказват значителен ефект върху настоящия финансов отчет. Такива преценки по дефиниция рядко са равни на действителните резултати.

В резултат от тяхната същност, те се подлагат на постоянен преглед и актуализация и обобщават историческия опит и други фактори, включително очаквания за бъдещи събития, които ръководството вярва, че са разумни при съществуващите текущи обстоятелства.

Преценките и предположенията, които носят значителен риск да доведат до съществена корекция в преносните стойности на активите и пасивите през следващата финансова година, са изложени по-долу.

Полезен живот на имоти, машини и съоръжения и нематериални активи

Финансовото отчитане на имотите, машините и съоръженията и нематериалните активи включва използването на приблизителни оценки за техния очакван полезен живот и преносни стойности, които се базират на преценки от страна на ръководството на Групата.

Обезценка на вземания

Ръководството оценява обема и периода на очакваните бъдещи парични потоци, свързани с вземания, въз основа на опит спрямо текущи обстоятелства в следните групи: индивидуални сметки, домакинства и други дребни потребители и съдебни вземания. Поради присъщата несигурност на тази оценка, действителните резултати могат да се различават от очакваните. Ръководството на Групата преглежда оценките от предходни години и действителните резултати от предходна година.

Във връзка с приложението на МСФО 9 Финансови инструменти, Групата е използвала натрупания си опит в областта на кредитните загуби, както и е взела предвид текущите условия и своите прогнози, за да оцени надеждно очакваните кредитни загуби по търговските си вземания.

2.25. Справедливи стойности

Справедливата стойност е цената, която би била получена от продажба на актив или платена за прехвърляне на пасив в обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценката (изходна цена). Оценяването по справедлива стойност се базира на предположението, че сделката за продажба на актив или прехвърляне на пасив се осъществява:

- на основния пазар за съответния актив или пасив, или
- при отсъствие на основен пазар, на най-изгодния пазар за съответния актив или пасив.

Основният или най-изгодният пазар трябва да бъде достъпен за Дружествата.

Справедливата стойност на актив или пасив се оценява като се правят предположения, които пазарни участници биха направили при определяне на цената на актива или пасива като се приема, че те действат в своя най-добър икономически интерес.

Всички активи и пасиви, които са оценени по справедлива стойност или за които се изисква оповестяване на справедлива стойност във финансовия отчет, са групирани в категории според йерархията на справедливата стойност, както е описано по-долу, въз основа на най-ниското ниво използвани входящи данни, които имат значително влияние при оценяването по справедлива стойност като цяло:

- Ниво 1 – Използват се котираны (некоригирани) цени на активни пазари за идентични активи или пасиви;
- Ниво 2 – Прилагат се оценителски методи, при които най-ниското ниво използвани входящи данни, съществени за оценката по справедлива стойност, са наблюдавани или пряко, или косвено;
- Ниво 3 – Използват се оценителски методи, при които най-ниското ниво използвани входящи данни, съществени за оценката по справедлива стойност, са ненаблюдавани.

За активите и пасивите, които се оценяват регулярно по справедлива стойност, Групата преразглежда категоризирането им на съответното ниво от йерархията на справедливата стойност (въз основа на най-ниското ниво използвани входящи данни, които имат значително влияние при оценяването по справедлива стойност като цяло) към края на отчетния период и определя дали има необходимост от извършване на трансфер/ (и) от едно ниво в друго.

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСОВИ ОТЧЕТИ
3. Пояснения към консолидирания отчет за финансовото състояние
3.01. Имоти, машини и съоръжения

	Земи	Сгради	Съоръжения	Машини и оборудване	Транспортни средства	Компютърна техника	Офис оборудване	Нетекущи и активи по финансове	Други	Разходи за придобиване на ДМА	Общо
01.01.2018											
Отчетна стойност	465	3 056	-	14	734	268	176	436	155	31	5 335
Амортизация	-	-	-	(4)	(412)	(168)	(156)	(7)	(112)	-	(859)
Балансова стойност	465	3 056	-	10	322	100	20	429	43	31	4 476
Придобивания (отчетна стойност)	-	67	-	641	101	420	11	646	3	127	2 016
Покупка	-	-	-	641	19	413	11	646	3	127	1 860
Финансов лизинг	-	-	-	-	82	-	-	-	-	-	82
По стопански начин	-	-	-	-	-	7	-	-	-	-	7
Основен ремонт	-	67	-	-	-	-	-	-	-	-	67
Намаления (балансова стойност)	-	-	-	-	(24)	(24)	-	(1 075)	-	(98)	(1 221)
Продажба	-	-	-	-	(24)	-	-	-	-	-	(24)
Въведени в експлоатация	-	-	-	-	-	-	-	(1 075)	-	(67)	(1 142)
Прекласификация	-	-	-	-	-	(24)	-	-	-	(31)	(55)
Амортизация за периода	-	(84)	-	(18)	(107)	(113)	(6)	-	(17)	-	(345)
Изменения на амортизацията	-	-	-	(7)	86	95	-	-	-	-	174
Амортизация на отписаните активи	-	-	-	-	86	95	-	-	-	-	181
Отписана амортизация на продадени инвестиции	-	-	-	(7)	-	-	-	-	-	-	(7)
Балансова стойност в края	465	3 039	-	633	292	383	25	-	29	60	4 926
31.12.2018											
Отчетна стойност	465	3 123	-	662	725	569	187	7	158	60	5 956
Амортизация	-	(84)	-	(29)	(433)	(186)	(162)	(7)	(129)	-	(1 030)
Активи, предназначени за продажба	-	-	-	(1)	(58)	(204)	(15)	-	(14)	-	(292)
Балансова стойност	465	3 039	-	632	234	179	10	-	15	60	4 634
01.01.2019											
Отчетна стойност	465	3 123	-	662	725	569	187	7	158	60	5 956
Амортизация	-	(84)	-	(29)	(433)	(186)	(162)	(7)	(129)	-	(1 030)
Балансова стойност	465	3 039	-	633	292	383	25	-	29	60	4 926
Придобивания (отчетна стойност)	-	-	131	60	163	4	29	-	38	61	486
Покупка	-	-	131	60	128	4	29	-	38	61	451
Въведени в експлоатация	-	-	-	-	35	-	-	-	-	-	35
Намаления (балансова стойност)	-	-	-	-	(59)	(206)	(13)	-	(15)	(35)	(328)
Въведени в експлоатация	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(35)	(35)
Активи на продадени инвестиции	-	-	-	-	(59)	(206)	(13)	-	(15)	-	(293)
Амортизация за	-	(125)	(16)	(210)	(94)	(72)	(4)	-	(11)	-	(532)

Съпровождащите бележки са неразделна част от приложените консолидирани финансови отчети.

периода											
Изменения на амортизацията	-	-	-	3	326	141	61	-	30	-	561
Отписана амортизация на продадени инвестиции	-	-	-	3	326	141	61	-	30	-	561
Балансова стойност в края 31.12.2019	465	2 914	115	483	302	109	37	-	41	86	4 552
Отчетна стойност	465	3 123	131	719	503	226	142	7	151	86	5 553
Амортизация	-	(209)	(16)	(236)	(201)	(117)	(105)	(7)	(110)	-	(1 001)
Активи, предназначени за продажба	-	-	-	-	-	(1)	(2)	-	-	-	(3)
Балансова стойност	465	2 914	115	483	302	108	35	-	41	86	4 549

3.02. Нематериални активи

	Софтуерна платформа и развойна дейност	Програмни продукти	Сертификати ISO и права върху интелектуална собственост	Патенти, лицензи, търговски марки, прототипи	Продукти от развойна дейност и други	Разходи за придобиване на НДМА	Общо
01.01.2018							
Отчетна стойност	909	292	893	1 951	31	-	4 076
Амортизация	(429)	(54)	(22)	(54)	(1)	-	(560)
Балансова стойност	480	238	871	1 897	30	-	3 516
Придобивания (отчетна стойност)	-	-	-	804	693	2 351	3 848
Покупка	-	-	-	-	220	495	715
По стопански начин	-	-	-	-	362	1 154	1 516
Въведени в експлоатация	-	-	-	804	111	-	915
Прекласификация	-	-	-	-	-	702	702
Намаления (балансова стойност)	-	-	-	(702)	-	(1 497)	(2 199)
Въведени в експлоатация	-	-	-	-	-	(1 265)	(1 265)
Прекласификация	-	-	-	(702)	-	-	(702)
Друг начин	-	-	-	-	-	(232)	(232)
Амортизация за периода	(78)	(31)	(82)	(229)	(45)	-	(465)
Балансова стойност в края 31.12.2018	402	207	789	1 770	678	854	4 700
01.01.2019							
Отчетна стойност	909	292	893	2 053	724	854	5 725
Амортизация	(507)	(85)	(104)	(283)	(46)	-	(1 025)
Активи, предназначени за продажба	(401)	(207)	-	(495)	-	-	(1 103)
Балансова стойност	1	-	789	1 275	678	854	3 597
01.01.2019							
Отчетна стойност	909	292	893	2 053	724	854	5 725
Амортизация	(507)	(85)	(104)	(283)	(46)	-	(1 025)
Балансова стойност	402	207	789	1 770	678	854	4 700
Придобивания (отчетна стойност)	-	-	-	77	193	1 075	1 345
Покупка	-	-	-	77	38	7	122
По стопански начин	-	-	-	-	-	1 223	1 223

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

Въведени в експлоатация	-	-	-	-	155	(155)	-
Намаления (балансова стойност)	(402)	(207)	-	(422)	(494)	-	(1 525)
Отписване на активи на продадени инвестиции	(402)	(207)	-	-	(494)	-	(1 103)
Друг начин	-	-	-	(422)	-	-	(422)
Амортизация за периода	-	-	(82)	(245)	(105)	-	(432)
Изменения на амортизацията	507	85	22	47	21	-	682
Амортизация на отписаните активи	-	-	-	47	-	-	47
Отписана амортизация на активи на продадени дъщерни дружества	507	85	22	-	21	-	635
Балансова стойност в края	-	-	707	1 180	272	1 929	4 088
31.12.2019							
Отчетна стойност	-	-	871	1 661	402	1 929	4 863
Амортизация	-	-	(164)	(481)	(130)	-	(775)
Активи, предназначени за продажба	-	-	(705)	-	(152)	-	(857)
Балансова стойност	-	-	2	1 180	120	1 929	3 231

3.03. Активи с право на ползване

	Транспортни средства	Сгради	Общо
01.01.2019			
Отчетна стойност	-	-	-
Амортизация	-	-	-
Балансова стойност	-	-	-
Придобивания (отчетна стойност)	127	9	136
Оперативен лизинг	127	9	136
Намаления (балансова стойност)	-	-	-
Амортизация за периода	(42)	(3)	(45)
Балансова стойност в края	85	6	91
31.12.2019			
Отчетна стойност	127	9	136
Амортизация	(42)	(3)	(45)
Балансова стойност	85	6	91

МСФО 16 „Лизинг“ е приет от ЕС на 31 октомври 2017 г. и влиза в сила от 01 януари 2019 г. Групата е приложила опростен ретроспективен подход, като не е извършило корекции за предходните периоди.

Групата има сключени лизингови договори за наемане на офис площи и транспортни средства, използвани в дейността. Сроковете са между 1 и 4 години с опции за удължаване.

3.04. Репутация

Наименование	31 Декември 2019	31 Декември 2018
Тера Комюникейшънс АД	-	7 396
Global Terasomm Inc., САЩ	34	34
Allterco Sdn, Малайзия	30	30
Alltreco PTE Ltd, Сингапур	3 091	7 995
Алтерко Пропъртис ЕООД	126	126
Общо:	3 281	15 581

Обезценка на репутация

Ръководството на Групата е направило необходимите процедури за извършване на задължителния тест за обезценка на признатите в консолидирания отчет за финансовото състояние репутации по придобиването на дъщерните дружества. За целта е прието, че всяко отделно дружество се явява в качеството на “обект, генериращ парични потоци”. Изчисленията са направени от ръководството, на база подробен преглед дали са настъпили събития и факти, явяващи се индикатори за промени в направените предположения и преценки към 31.12.2019 г. и към 31.12.2018 г.

Като база за прогнозите на паричните потоци (преди данъци) са използвани финансовите бюджети, разработени от ръководствата на съответните дружества и на Групата като цяло, покриващи от три до пет годишен период, както и други средносрочни и дългосрочни планове и намерения за развитието и реструктурирането на дейностите в рамките на Групата. Възстановимата стойност на всеки обект, генериращ парични потоци, е определена на база “стойност в употреба”.

Ключовите предположения, използвани при изчисленията са определени конкретно за всяко дружество, носител на репутация, третирано като отделна единица, генерираща парични потоци, и съобразно неговата специфика на дейността, бизнес средата и рисковете. Тестовите и преценките на ръководството на Групата за обезценка на признатите репутации са направени в контекста на неговите прогнози и намерения относно бъдещите икономически изгоди, които Групата очаква да получи от дъщерните дружества, включително очакванията за бъдещи продажби и реструктуриране на дейността и пр.

В резултат на направените анализи от ръководството на Групата към 31.12.2019 г. е призната обезценка на отчетените репутации в размер на 4 904 хил. лв. (31.12.2018 г.: няма).

3.05. Други дългосрочни капиталови инвестиции

	31 Декември 2019	31 Декември 2018
Обикновени поименни акции- Victory Partners VII Norway Holding AS	3 053	-

3.06. Активи по отсрочени данъци

	31 Декември 2019	31 Декември 2018
Обезценка на инвестиция	390	2
Провизии за задължения	20	38
Начисления за неизползвани отпуски	9	17
Активи, предназначени за продажба	-	(36)
Общо активи по отсрочени данъци	419	21

3.07. Материални запаси

	31 Декември 2019	31 Декември 2018
Стоки	1 285	969
Материали	-	2
Активи, предназначени за продажба	-	(7)
Общо:	1 285	964

3.08. Търговски вземания

	31 Декември 2019	31 Декември 2018
Вземания от клиенти (нето), в т.ч.:	7 553	11 598
-до 1 година	4 498	11 598
-над 1 година	3 055	-
Авансово изплатени суми към доставчици	3 357	1 189
Активи, предназначени за продажба	(2 424)	(5 135)
Общо:	8 486	7 652

3.09. Други вземания

	31 Декември 2019	31 Декември 2018
ДАНЪЧНИ ВЗЕМАНИЯ	117	275
Корпоративен данък	-	43
ДДС за възстановяване	98	280
Разчети с митниците	19	1
Данък при източника	434	-
Активи, предназначени за продажба	(434)	(49)
ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ	121	155
Вземания по съдебни спорове и извънсъдебни споразумения	100	146
Вземания за застраховки	-	22
Депозити в търговски дружества и гаранции	50	37
Други вземания	31	8
Активи, предназначени за продажба	(60)	(58)
общо:	238	430

3.10. Пари и парични еквиваленти

	31 Декември 2019	31 Декември 2018
Парични средства в разплащателни сметки	11 400	2 276
Парични средства в брой	43	82
Други парични средства- дебитни карти	2	-
Блокирани парични средства (гаранции)	-	290
Активи, предназначени за продажба	(514)	(2 105)
общо:	10 931	543

Паричните средства на Групата са по банкови сметки при банки със стабилни дългосрочни рейтинги. Ръководството е извършило оценка на очакваните кредитни загуби върху парични средства и парични еквиваленти. Оценената стойност е в размер под 0,3 % от брутната стойност на паричните средства, депозирани във финансови институции, поради което е определена като несъществена и не е начислена в консолидирания финансов отчет на Групата към 31 декември 2019 година.

3.11. Предплатени разходи

	31 декември 2019			31 декември 2018		
	До една година	Над една година	Общо	До една година	Над една година	Общо
Оперативна дейност						
Застраховки	6	-	6	3	-	3
Обучение		-		28	-	28
Други	29	-	29	59	-	59
Активи, предназначени за продажба				(73)	(73)	(73)
Общо оперативна дейност	35		35	17	-	17

3.12. Банкови заеми

Амортизируемата част на банковите заеми е както следва:

	31 Декември 2019	31 Декември 2018
Райфайзенбанк АД, в т.ч.:	2 931	4 132
– до една година	416	1 206
– над една година	2 515	2 926
Банка ДСК ЕАД	-	233
– до една година	-	233
– над една година	-	-
Пасиви, свързани с активи, предназначени за продажба	-	(233)
Общо банкови заеми – нетекуща част:	2 515	2 926
Общо банкови заеми – текуща част:	416	1 206

Банка	Райфайзенбанк АД
Дата на договора:	25.8.2017
Кредитополучател:	Алтерко АД
Договорен размер на кредита:	1 620 000
Оригинална валута	EUR
Цел	Финансиране на до 90% (без ДДС) от окончателната цена на всички дружествени дялове, представляващи 100% от капитала на Солидарния длъжник Алтерко Пропъртис ЕООД, определена в сключен между Кредитополучателя и Джей Еф Си Дивелъпмънтс ООД Договор за прехвърляне на дружествените дялове.
Краен срок на погасяване	10.5.2029
Обезпечение	Ипотeka на недвижим имот, собственост на „Алтерко Пропъртис“ ЕООД, солидарен длъжник - „Алтерко Пропъртис“ ЕООД, залог на всички банкови сметки на Алтерко АД при банката
Кредитор	Райфайзенбанк (България) ЕАД
Дата на договора за паричен заем	6.10.2017
Кредитополучател:	Алтерко Роботикс ЕООД
Договорен размер	1 140 хил. лева
Оригинална валута	BGN
Падеж	25.09.2022 г.
Цел	Инвестиционен
Кредитор	Райфайзенбанк (България) ЕАД
Дата на договора за паричен заем	09 ноември 2018 г.
Кредитополучател:	Алтерко Роботикс ЕООД
Договорен размер	1 600 хил. лв.
Оригинална валута	BGN
Падеж	25 октомври 2021 г.
Цел	Инвестиционен
Кредитор	Райфайзенбанк (България) ЕАД
Дата на договора за паричен заем	28 септември 2018 г.
Кредитополучател:	Алтерко Роботикс ЕООД
Договорен размер	750 хил. лв.
Оригинална валута	BGN
Падеж	25 септември 2020 г.
Цел	Оборотни средства

Банка	Банка ДСК ЕАД
Дата на договора:	24 Ноември 2017 г.
Кредитополучател:	Тера Комюникейшънс АД
Договорен размер на кредита:	279 хил. лева
Оригинална валута	BGN
Цел	Финансиране на разходите по изпълнение на проект "Подобряване на модела на управление и организация и създаване на капацитет за растеж на дружеството по договор за безвъзмездна финансова помощ по оперативна програма Иновации и конкурентоспособност 2014-2020 г."
Краен срок на погасяване	24 Май 2019 г.

Кредитор	Райфайзенбанк (България) ЕАД
Дата на договора	Август 2015
Кредитополучател:	Алтерко Роботикс ЕООД
Общ размер	до 500 000 хил. евро.
Цел	Оборотни средства
Валута	EUR
Фиксиран падеж	31.07.2018
Обезпечение	Залог на вземания

3.13. Лизинг

	31 Декември 2019			31 Декември 2018		
	До една година	Над една година	Общо	До една година	Над една година	Общо
Финансов лизинг	79	67	146	80	144	224
Оперативен лизинг	47	44	91	-	-	-
Пасиви, свързани с активи, предназначени за продажба	-	-	-	(19)	(27)	(46)
Задължение по лизинг	126	111	237	61	117	178

Представените в консолидирания отчет за финансовото състояние задължения по договори за лизинг, включват и задълженията на Групата по договори за наем на офиси и транспортни средства (91 хил. лв. към 31 декември 2019), които са признати, в съответствие с изискванията на МСФО 16 Лизинг (виж също т. 2.17 и т. 3.03).

Равнението на движението на пасивите, произтичащи от дейности по финансиране (нетекучи и текущи)

Видове заеми	Салдо 01.01.19	Паричен поток, нетно	Лихви	Непарични движения	Салдо 31.12.19
Банкови заеми	4 132	(1 202)	(96)	-	2 931
Договори за лизинг	178	59	(6)	-	237

3.14. Търговски задължения

	31 Декември 2019	31 Декември 2018
Доставчици	3 669	6 891
Клиенти по аванси	448	75
Пасиви, свързани с активи, предназначени за продажба	(2 708)	(4 835)
Общо:	1 409	2 131

3.15. Задължения към персонала

	31 Декември 2019	31 Декември 2018
Задължения към персонала	72	100
Задължения по неизползвани отпуски	87	142
Пасиви, свързани с активи, предназначени за продажба	(65)	(108)
Общо:	94	134

3.16. Данъчни задължения

	31 Декември 2019	31 Декември 2018
Корпоративен данък	919	432
Данък върху добавената стойност и GST	167	184
Данък дивидент	129	-
Данъци върху дохода	41	47
Данък лично ползване	7	12
Данък върху представителните разходи	6	8
Данък върху социалните разходи	1	2
Други данъци	5	3
Пасиви, свързани с активи, предназначени за продажба	(158)	(340)
Общо:	1117	348

3.17. Други задължения

	31 Декември 2019	31 Декември 2018
Задължения за съучастия, в т.ч.	675	705
- до 1 год.	675	705
- над 1 год.	-	-
Гаранции/Депозити наеми	94	66
Подотчетни лица	-	6
Други задължения	3	3
Пасиви, свързани с активи, предназначени за продажба	(3)	(2)
Общо други задължения – нетекуща част:	-	-
Общо други задължения – текуща част:	769	778

3.18. Основен капитал

Алтерко АД е регистрирано през 2010 година. Основния капитал на Дружеството към 31 декември 2018 е в размер на 15,000,000 (петнадесет милиона) лева и е разпределен в 15,000,000 (петнадесет милиона) обикновени поименни акции с номинална стойност 1 лев всяка. Основният капитал е изцяло внесен чрез четири вноски:

Първата емисия е направена при учредяването на Дружеството под формата на непарична вноска в размер на 50 000 лева. Димитър Стоянов Димитров е направил непарична вноска на стойност 25 000 лв., която има за предмет обикновени поименни акции с право на глас с номинална стойност 1 лв. за всяка акция от капитала на Теравойс АД. Светлин Илиев Тодоров е направил непарична вноска на стойност 25 000 лв., която има за предмет обикновени поименни акции с право на глас с номинална стойност 1 лв. за всяка акция от капитала на Теравойс АД.

През 2010 г е направена втора непарична вноска на стойност 5 438 000 лв., като вносителите са Димитър Стоянов Димитров и Светлин Илиев Тодоров. Непаричната вноска има за предмет акции, с парични оценка, изготвена съгласно изготвен от Агенцията по вписванията – Търговски регистър Акт за назначаване на вещи лица N20100325163625-26.03.2010 по реда на чл. 72, ал. 2 от ТЗ, на обща стойност 5 438 000. Димитър Стоянов Димитров е направил непарична вноска на стойност 2 719 000 лв., която има за предмет 1 500 броя обикновени поименни акции с право на глас от капитала на Тера Комюникейшънс АД. Светлин Илиев Тодоров е направил непарична вноска на стойност 2 719 000 лв., която има за предмет 1 500 броя обикновени поименни акции с право на глас от капитала на Тера Комюникейшънс АД.

В края на 2015 г е издадена на нова емисия от 8 012 000 (осем милиона и дванадесет хиляди) обикновени поименни акции с право на глас, с номинална стойност от 1 (един) лев всяка.

В края на 2016 капитала на „АЛТЕРКО“ АД бе увеличен с нова емисия в размер на 1 500 000 (един милион и петстотин хиляди) акции въз основа на успешно проведено първично публично предлагане, съгласно Проспект за публично предлагане на акции, потвърден от Комисията за финансов надзор с Решение № 487–Е от 08.07.2016 г. е вписано в Търговския регистър под № 20161108100414 от 08.11.2016 г.

Към края на представените отчетни периоди акционери в дружеството са:

Име/наименование	Брой акции:	% в капитала
Светлин Тодоров	5 776 120 бр.	38.51 %
Димитър Димитров	5 776 120 бр.	38.51 %
Виктор Атанасов	1 120 500 бр.	7.47 %
Други физически и юридически лица	2 327 260 бр.	15.51 %
Общо	15 000 000 бр.	100.00%

Основен доход на акция	2019	2018
Нетна печалба за отчетния период в хил. лева (вкл. Малцинствено участие)	7 305	2 606
Среден брой акции	15 000 000	15 000 000
Основен доход на акция в български лева:	0,487	0,174

3.19. Неразпределена печалба

	31 Декември 2019	31 Декември 2018
Начално салдо	12 227	9 576
Изменение в неконтролиращото участие	-	3
Покриване на загуби	-	-
Нетна печалба (на собственици на компанията майка)	7 777	2 648
Загуба за периода от преустановени дейности	(608)	-
Прехвърляне на резерв от емисии	104	-
Разпределение на печалбата в т.ч. за:	(2 947)	-
-резерви	(247)	-
- разпределение на дивиденди	(2 700)	-
Намаление от продажба на инвестиции	(3 039)	-
Валутно – курсови разлики от превеждане на финансови отчети на чуждестранна дейност на продадени инвестиции	17	-
Неразпределена печалба	13 531	12 227

4. Пояснения към консолидирания отчет за всеобхватния доход

4.01. Приходи от продажби и себестойност на продажбите

	2019			2018		
	Стоки	Услуги и наеми	Общо:	Стоки	Услуги и наеми	Общо:
Приходи от продажби	21 039	12 279	33 318	10 949	33 931	44 880
<i>Балансова стойност на продадените стоки</i>	(9 042)	-	(9 042)	(4 666)	-	(4 666)
<i>Себестойност</i>	-	(10 583)	(10 583)	-	(27 464)	(27 464)
Себестойност на продажбите	(9 042)	(10 583)	(19 625)	(4 666)	(27 464)	(32 130)
Брутна печалба	11 997	1 696	13 693	6 283	6 467	12 750

4.02. Други приходи от дейността

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Печалба от продажба на нетекущи активи	-	23
Печалба от продажба на материали	-	11
Наеми и режийни	23	2
Отписани задължения	11	155
Обратно проявление на данъчни временни разлики	29	83
Получени застрахователни обезщетения	2	11
Приходи от лихви, в т.ч.:	-	23
- по предоставени заеми	-	-
- други лихви	-	23
Приходи от валутно – курсови разлики	40	82
Други приходи от дейността	77	1
Общо:	<u>182</u>	<u>391</u>

4.03. Административни разходи

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Разходи за работни заплати и осигуровки	3 294	5 424
Разходи за външни услуги	2 102	1 929
Разходи за материали	862	387
Разходи за амортизации	819	700
Други административни разходи	678	873
Общо:	<u>7 755</u>	<u>9 313</u>

4.04. Други разходи от дейността

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Обезценка на репутация	4 904	-
Отписани вземания	617	-
Банкови такси	82	92
Разходи по валутни операции	-	50
Общо:	<u>5 603</u>	<u>142</u>

4.05. Финансови приходи

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Печалба от продажба на финансови активи, в т.ч.	8 475	-
- Приходи от продажби	16 316	-
- Преносна стойност на продадени инвестиции	(7 509)	-
- Разходи, свързани с продажба на инвестициите	(332)	-

4.06. Финансови разходи

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Разходи по валутни операции	120	89
Лихви по заеми	96	152
Банкови финансови услуги	24	26
Лихви по финансов лизинг	6	13
Лихви факторинг	-	1
Комисионни факторинг	-	4
Общо:	<u>246</u>	<u>285</u>

4.07. Разход за данък

Изравняването на разходите/(приходите) за данъци върху печалбата е представено в следната таблица:

	2019	2018
Счетоводна печалба	8 318	3 079
Приложима данъчна ставка	10%	10%
Данък върху печалбата при приложимата данъчна ставка	832	308
Нетен данъчен ефект от постоянни разлики	181	165
Разход/(приход) за данък	1 013	473

Компонентите на разходите/(приходите) за данъци върху печалбата са следните:

	2019	2018
Текущи разходи за данъци	1 411	473
Данъчен ефект от временни данъчни разлики	398	-
Разходи/(приходи) за данъци върху печалбата	1 013	473

5. Условни задължения и ангажименти
Гаранции и обезпечения:

Договор	Анекс	Кредитор	Длъжник	Солидарен длъжник / Поръчител	Сума / Лимит	Финансови условия	Срок	ОБЕЗПЕЧЕНИЕ, предоставено от кредитополучателя
Факторинг 09.11.2016 г.	Анекс 1 от 27.07.2017 г. Анекс 2 от 12.11.2018 г. Анекс 3 от 28.10.2019 г.	Райфайзенбанк България ЕАД	Алтерко Роботикс ЕООД	Тера Комюникейшънс АД (отпаднал) Алтерко АД - солидарен, замества Тера Комюникейшънс АД, съгласно Анекс 2 от 12.11.2018 г.	600 000 лева	Референтен лихвен процент и надбавка в р- р на 2 пункта, но не по-малко от 2 % свкупна годишна лихва; Годишна такса за управление; Такса за обработка на фактури	09.02.2020	Договор за особен залог на вземания по сметки при банката; Запис на заповед за стойността на лимита плюс 10 % лихва годишно върху сумата от датата на издаване, с краен срок на предявяване 09.03.2021;
Инвестиционен (срочен) кредит 06.10.2017 г. договор по реда на чл. 114, ал. 10 ЗППЦК	Анекс 1 31.10.2018 г.	Райфайзенбанк България ЕАД	Алтерко Роботикс ЕООД	Тера Комюникейшънс АД (отпаднал) Теравойс ЕАД (отпаднал) Алтерко АД - поръчител по реда на чл. 114, ал. 10 ЗППЦК, съгласно Анекс 1 от 31.10.2018 г.	1 139 590 евро	Референтен лихвен процент и надбавка в р- р на 2.7 пункта, но не по-малко от 2.7 % свкупна годишна лихва; Комисионна за управление; Комисионна за ангажимент	25.09.2022	Залог на субсидия по проект; Залог на вземания по Разплащателни сметки на Кредитополучателя; Залог на машини и оборудване предмет на субсидията по проекта;

Инвестиционен кредит 25.08.2017 г. Договор по реда на чл. 114, ал. 10 ЗППЦК	Анекс 1 31.10.2018 г.	Райфайзенбанк България ЕАД	Алтерко АД	Тера Комюникейшънс АД - солидарен (отпаднал) Алтерко Пропъртис ЕООД - солидарен	1 620 000 евро	Фиксирана лихва за целия период 3 % годишно; Комисионна за управление	10.5.2029	Ипотека на недвижим имот, собственост на Алтерко Пропъртис ЕООД; Залог на вземания по всички сметки на групата, открити при банката; Залог по ЗДФО;
Договор за револвиращ банков креди 12+12+12 от 09.11.2018 г. Договор по реда на чл. 114, ал. 10 ЗППЦК	Анекс 1 30.09.2019	Райфайзенбанк България ЕАД	Алтерко Роботикс ЕООД	п/а	1 600 000 лева	краткосрочен лихвен процент на БНБ, увеличен с 2.7. пункта надбавка годишно, но не по-малко от 2,7 % съвкупна годишна лихва; комисионна за управление; такса за ангажимент	25.10.2021	Залог на вземания по банкови сметки на дружеството в банката
Срочен банков кредит 28.09.2018 г. Договор по реда на чл. 114, ал. 10 ЗППЦК	п/а	Райфайзенбанк България ЕАД	Алтерко Роботикс ЕООД	п/а	750 000 лева	краткосрочен лихвен процент на БНБ, увеличен с 2.5. пункта надбавка годишно, но не по-малко от 2,5 % съвкупна годишна лихва; комисионна за управление; такса за ангажимент	25.09.2020	Залог на субсидия по проект; Залог на вземания по Разплащателни сметки на Кредитополучателя
Овърдрафт 30.09.2019 г. - договор по реда на чл. 114, ал. 10 ЗППЦК -	п/а	Райфайзенбанк България ЕАД	Алтерко Роботикс ЕООД	Алтерко АД - поръчител по реда на чл. 114, ал. 10 ЗППЦК	1 000 000 евро	лихва за ползвания овърдрафт – 1- месечния EURIBOR, увеличен с 2.5 пункта надбавка годишно, но не по-малко от 2.5 % съвкупна годишна лихва	31.8.2022	Залог на вземания по банкови сметки;

Дела

През отчетния период „Алтерко“ АД и което и да е от дъщерните му дружества, не е страна по образувани и няма информация за възможността да бъдат образувани каквито и да е държавни, правни или арбитражни производства, които могат да имат или са имали съществено влияние върху Емитента и/или финансовото състояние или рентабилността на Групата.

През последните 12 месеца, дружества, продадени от „Алтерко“ АД през юли 2019 г., са били страни по правни и арбитражни производства, с обща стойност 319 хил. лв. и вискатели по изпълнителни дела за събиране на вземания на обща стойност 24 хил. лева. От и/или срещу останалите дружества от

групата на Алтерко АД, включително последното, няма образувани съдебни и/или изпълнителни дела.

6. Сделки със свързани лица

Дружествата влизащи в състава на Групата са оповестени в т. 1.4. През годината Групата не е осъществявало сделки със свързани лица, извън Групата, които не подлежат на елиминация при изготвяне на настоящия консолидиран отчет.

Информация за размера на възнагражденията, наградите и/или ползите на всеки от членовете на Съвета на директорите за отчетната финансова година

През 2019 г. членовете на СД са получили парични възнаграждения /брото/ от Алтерко АД в размер на 79 хил. лв., разпределени както следва:

- Димитър Стоянов Димитров – 36 000.06 лв.
- Светлин Илиев Тодоров – 36 000.11 лв.
- Николай Ангелов Мартинов – 7 200.00 лв.

Членовете на СД не са получавали непарични възнаграждения през 2019 г..

През отчетната година част от членовете на Съвета на директорите са получавали от дъщерните дружества възнаграждения за изпълнявани от тях други функции, различни от функциите им като членове на СД на Алтерко АД.

7. Финансови инструменти по категории

Счетоводните политики за финансови инструменти са приложени за изброените по – долу единици
Структура на финансовите активи и пасиви към 31 Декември по категории:

	31 Декември 2019				
	Парични средства	Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност	Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата	Общо
Финансови активи според отчета за финансовото състояние					
Парични средства и еквиваленти	10 931	-	-	-	10 931
Предоставени заеми	-	-	-	-	-
Търговски вземания	-	5832	-	-	7 553
Депозити в търговски дружества и гаранции	-	20	-	-	20
ОБЩО ФИНАНСОВИ АКТИВИ	10 931	5 852	-	-	16 783

31 Декември 2019				
	Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност	Финансови пасиви, отчитани по специфично определяна стойност(сборна категория)	Финансови пасиви по справедлива стойност през печалбата или загубата	Общо
Финансови пасиви според отчета за финансовото състояние				
Лизинг	237	-	-	237
Банкови заеми	2 931	-	-	2 931
Търговски задължения	1048	-	-	1048
Задължения за съучастия	675	-	-	675
Гаранции	94	-	-	94
ОБЩО ФИНАНСОВИ ПАСИВИ	4 985	-	-	4 985

31 Декември 2018*					
	Парични средства	Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност	Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата	Общо
Финансови активи според отчета за финансовото състояние					
Парични средства и еквиваленти	2 648	-	-	-	2 648
Предоставени заеми	-	-	-	-	-
Търговски вземания	-	11 598	-	-	11 598
Депозити в търговски дружества и гаранции	-	37	-	-	37
ОБЩО ФИНАНСОВИ АКТИВИ	2 648	11 635	-	-	14 283

*Данните към 31.12.2018 включват и активи, класифицирани като държани за продажба.

31 Декември 2018*					
	Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност	Финансови пасиви, отчитани по специфично определяна стойност(сборна категория)	Финансови пасиви по справедлива стойност през печалбата или загубата	Общо	
Финансови пасиви според отчета за финансовото състояние					
Финансов лизинг	224	-	-	224	
Банкови заеми	4 365	-	-	4 365	
Търговски задължения	6 891	-	-	6 891	
Задължения за съучастия	705	-	-	705	
Гаранции	66	-	-	66	
ОБЩО ФИНАНСОВИ ПАСИВИ	12 251	-	-	12 251	

*Данните към 31.12.2018 включват и пасиви свързани с активи, класифицирани като държани за продажба.

8. Управление на финансовия риск

В хода на обичайната си стопанска дейност дружествата от Групата могат да бъдат изложени на различни финансови рискове, най-важните от които са: пазарен риск (вкл. валутен риск, риск от промяна на справедливата стойност и ценови риск), кредитен риск, ликвиден риск и риск на лихвено-обвързаните парични потоци. Общото управление на финансовия риск е фокусирано върху прогнозиране на резултатите от определени области на финансовите пазари за постигане минимизиране на потенциалните отрицателни ефекти, които биха могли да се отразят върху финансовите резултати. Финансовите рискове текущо се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, за да се определят адекватни цени на материалите, стоките и услугите на дружествата от Групата и на привлечения от тях заеман капитал, както и да се оценят адекватно пазарните обстоятелства, правените от тях инвестиции и формите на поддържане на свободни ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден финансов риск.

Управлението на финансовия риск се осъществява текущо под прякото ръководство на управляващите и финансовите експерти на Групата съгласно политика, определена от Съвета на директорите на Дружеството – майка, който е разработил основните принципи на общото управление на финансовия риск, на база на които са определени конкретните процедури за управление на отделните специфични финансови рискове като валутен, ценови, лихвен, кредитен и ликвиден и за финансовия риск при използването на деривативни и недеривативни (основно) инструменти.

По-долу са описани различните видове финансови рискове, на които са изложени дружествата от Групата при осъществяване на своите стопански операции, както и възприетият подход при управлението им.

Пазарен риск

а. Валутен риск

а. Валутен риск

Дружествата от Групата осъществяват своите сделки на вътрешния пазар, в Европейския съюз и в трети страни (Азия). Дружествата от Групата осъществяват основните си доставки в български лева, евро, сингапурски долари, румънски лей, сръбски динари и американски долари. Има и по малки доставки в австралийски долари, македонски денари и малайзийски рингити. За контролиране на валутния риск има въведена система за планиране на доставките от държави в и извън Европейския съюз, както и процедури за ежедневно наблюдение на движенията в обменните валутни курсове на чуждестранните валути и контрол върху предстоящите плащания.

Таблиците по-долу обобщават експозицията към валутен курс:

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

	в EUR	в USD	в друга чуждестранна валута	в български лева	общо
31 Декември 2019					
Парични средства и еквиваленти	5372	444	-	5115	10931
Търговски вземания	4869	73	-	890	5832
Депозити в търговски дружества и гаранции	-	20	-	-	20
ОБЩО АКТИВИ	10241	537	-	6005	16783

	в EUR	в USD	в друга чуждестранна валута	в български лева	общо
31 Декември 2019					
Лизинг	169	-	-	68	237
Банкови заеми	2774	18	-	139	2931
Търговски задължения	349	172	-	527	1048
Задължения за съучастия	-	-	-	675	675
Гаранции	-	-	-	94	94
ОБЩО ПАСИВИ	3292	190	-	1503	4985

	в EUR	в USD	в друга чуждестранна валута	в български лева	общо
31 декември 2018*	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Парични средства и еквиваленти	84	28	1 170	1 366	2 648
Търговски вземания	1 714	940	4 480	4 464	11 598
Депозити в търговски дружества и гаранции	-	23	4	10	37
ОБЩО АКТИВИ	1 798	991	5 654	5 840	14 283

*Данните към 31.12.2018 включват и активи, класифицирани като държани за продажба.

	в EUR	в USD	в друга чуждестранна валута	в български лева	общо
31 декември 2018*	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Финансов лизинг	158	-	5	61	224
Банкови заеми	3 369	2	-	994	4 365
Търговски задължения	523	230	4 277	1 861	6 891
Задължения за съучастия	-	-	-	705	705
Гаранции	-	-	5	61	66
ОБЩО ПАСИВИ	4 050	232	4 287	3 682	12 251

*Данните към 31.12.2018 включват и пасиви свързани с активи, класифицирани като държани за продажба.

Анализ на валутната чувствителност

Дружествата от групата не са изложени на валутен риск по отношение на експозициите си в евро.

Валутния риск е основно по отношение на експозициите в щатски долари и друга чуждестранна валута. Към 31.12.2019 г. от финансовите активи на Групата 3 % са в щатски долари.

Към 31.12.2018 г. 6.94% от финансовите активи на Групата са в щатски долари, 39.59% в друга чуждестранна валута.

Съпровождащите бележки са неразделна част от приложените консолидирани финансови отчети.

б. Ценови риск

Дружествата от Групата са изложени на специфичен ценови риск по отношение на цените на предлаганите услуги. Минимизирането на ценовия риск за негативни промени в цените на услугите, обект на стопанските операции, се постига чрез периодичен анализ и обсъждане на договорните отношения за преразглеждане и актуализиране на цените спрямо пазарните промени.

Дружествата от Групата не притежават инвестиции в дъщерни дружества, акциите и дяловете на които се котират на фондови борси – съответно не са изложени на финансови рискове от негативни промени на фондовите пазари. Групата не разполага с портфейл от инвестиции на разположение за продажба.

Риск на лихвоносните парични потоци

Дружествата от Групата нямат значителна концентрация на лихвоносни активи, с изключение на предоставените заеми, банковите депозити и свободните парични средства по разплащателни сметки в банки. Затова приходите и входящите оперативни парични потоци са в голяма степен независими от промени в пазарните лихвени равнища.

Същевременно изходящите парични потоци на дружествата от Групата за 2019 и 2018 г. са изложени на лихвен риск от ползване на банкови заеми в EUR, договорени с променлив лихвен процент.

Паричните средства по разплащателни сметки в банки се олихвяват с лихвени проценти съгласно тарифите на съответните банки, които се запазват относително постоянни за по-дълъг период от време.

Текущо се наблюдава и анализира експозицията на дружествата от Групата спрямо промените в пазарните лихвени равнища. Симулират се различни сценарии на рефинансиране, подновяване на съществуващи лихвоносни позиции и алтернативно финансиране. Изчисления се правят за значителните лихвоносни позиции.

31 Декември 2019	безлихвен	с плаващ лихвен %	с фиксиран лихвен %	общо
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Парични средства и еквиваленти	3696	-	7235	10931
Търговски вземания	5832	-	-	5832
Депозити в търговски дружества и гаранции	20	-	-	20
ОБЩО АКТИВИ	9548	-	7235	16783
Лизинг	-	19	218	237
Банкови заеми	18	139	2774	2931
Търговски задължения	1048	-	-	1048
Задължения за съучастия	675	-	-	675
Гаранции	94	-	-	94
ОБЩО ПАСИВИ	1835	158	2992	4985

31 декември 2018 г.*	безлихвен	с	с	общо
		плаващ лихвен %	фиксиран лихвен %	
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Парични средства и еквиваленти	423	1 042	1 183	2 648
Предоставени заеми				-
Търговски вземания	11 598	-	-	11 598
Депозити в търговски дружества и гаранции	37	-	-	37
ОБЩО АКТИВИ	12 058	1 042	1 183	14 283

*Данните към 31.12.2018 включват и активи, класифицирани като държани за продажба.

31 декември 2018 г.*	безлихвен	с	с	общо
		плаващ лихвен %	фиксиран лихвен %	
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Финансов лизинг	-	106	118	224
Банкови заеми	-	1340	3 025	4 365
Търговски задължения	6 891	-	-	6 891
Задължения за съучастия	705	-	-	705
Гаранции	66	-	-	66
ОБЩО ПАСИВИ	7 662	1446	3 143	12 251

*Данните към 31.12.2018 включват и пасиви свързани с активи, класифицирани като държани за продажба.

Кредитен риск

Финансовите активи на дружествата от Групата са концентрирани в две групи – парични средства (в брой и по банкови сметки) и вземания от клиенти.

Кредитен риск е основно рискът, при който клиентите на дружествата от Групата няма да бъдат в състояние да изплатят изцяло и в обичайно предвидените срокове дължимите от тях суми. Вземанията от клиенти са представени в Консолидирания отчет за финансовото състояние по справедлива стойност. Начислена е обезценка за съмнителни и трудносъбираеми такива, тъй като са били налице събития, идентифициращи загуби от несъбираемост съгласно предишен опит.

Дружествата от Групата нямат значителна концентрация на кредитен риск. Тяхната политика е да договарят кредитен период по-дълъг от 60 дни само с клиенти, които имат дълга история и търговско сътрудничество с тях. Плащанията от клиенти при продажби се извършват в брой и по банков път.

Повечето от приходите на Групата се генерират от мобилни оператори, които в повечето случаи са големи компании с много добър кредитен рейтинг.

Събираемостта и концентрацията на вземанията от клиенти се следи текущо съгласно установена политика на дружествата от Групата. За целта ежедневно се прави преглед от финансово –

счетоводните отдели на откритите позиции по клиенти, както и на получените постъпления като се извършва анализ на неплатените суми.

Към 31 Декември 2019 г. паричните средства и разплащателните операции на дружествата от Групата са разпределени в няколко банки, което ограничава риска относно парите и паричните еквиваленти.

Ликвиден риск

Ликвиден риск е рискът, при който предприятията срещат трудности да спазват задълженията си по отношение на финансовите пасиви, уреждани с парични средства или друг финансов актив. Повечето клиенти на дружествата от Групата са мобилни оператори които имат много добър кредитен рейтинг и спазват сроковете за плащане.

Дружествата от Групата провеждат консервативна политика по управление на ликвидността, чрез която постоянно поддържат оптимален ликвиден запас парични средства и добра способност за финансиране на стопанската си дейност. Те ползват и привлечени кредитни ресурси.

За да контролират ликвидния риск, дружествата от Групата следят за незабавно плащане на нововъзникналите задължения, а натрупаните стари такива се погасяват по индивидуални споразумения с длъжниците.

Дружествата от Групата осъществяват наблюдение и контрол върху фактическите и прогнозните парични потоци по периоди напред и относно поддържане на равновесие между матуритетните граници на активите и пасивите. Текущо матуритетът и своевременното осъществяване на плащанията се следи от финансово – счетоводните отдели като се поддържа ежедневна информация за наличните парични средства и предстоящите плащания.

	до 1 м.	1-3 м.	3-6 м.	6-12 м.	1-2 г.	2-5 г.	над 5 г.	без матуритет	общо
	<u>BGN'000</u>	<u>BGN'000</u>	<u>BGN'000</u>	<u>BGN'000</u>	<u>BGN'000</u>	<u>BGN'000</u>	<u>BGN'000</u>	<u>BGN'000</u>	<u>BGN'000</u>
31 декември 2019									
Парични средства и еквиваленти	-	-	-	-	-	-	-	10931	10931
Търговски вземания	1859	918	-	-	3055	-	-	-	5832
Депозити в търговски дружества и гаранции			-	20		-	-	-	20
ОБЩО АКТИВИ	<u>1859</u>	<u>918</u>	<u>-</u>	<u>20</u>	<u>3055</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>10931</u>	<u>16783</u>
	<u>до 1 м.</u>	<u>1-3 м.</u>	<u>3-6 м.</u>	<u>6-12 м.</u>	<u>1-2 г.</u>	<u>2-5 г.</u>	<u>над 5 г.</u>	<u>без</u>	<u>общо</u>
	<u>BGN'000</u>	<u>BGN'000</u>	<u>BGN'000</u>	<u>BGN'000</u>	<u>BGN'000</u>	<u>BGN'000</u>	<u>BGN'000</u>	<u>матуритет</u>	<u>BGN'000</u>
Лизинг	12	24	36	83	54	28	-	-	237
Банкови засми	21	76	103	216	267	801	1447	-	2931
Търговски задължения	1048	-	-	-	-	-	-	-	1048
Задължения за съучастия	675	-	-	-	-	-	-	-	675
Гаранции	-	12	-	-	21	-	-	61	94
ОБЩО ПАСИВИ	<u>1756</u>	<u>112</u>	<u>139</u>	<u>299</u>	<u>342</u>	<u>829</u>	<u>1447</u>	<u>61</u>	<u>4985</u>

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

31 декември 2018 г.*	до 1 м.	1-3 м.	3-6 м.	6-12 м.	1-2 г.	2-5 г.	над 5 г.	без матуритет	общо
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Парични средства и еквиваленти		-	-	-	-	-	-	2 648	2 648
Предоставени заеми		-	-	-	-	-	-	-	-
Търговски вземания	7 441	2 132	1 305	720	-	-	-	-	11 598
Депозити в търговски дружества и гаранции		-	-	-	-	-	-	37	37
ОБЩО АКТИВИ	7 441	2 132	1 305	720	-	-	-	2 685	14 283

*Данните към 31.12.2018 включват и активи, класифицирани като държани за продажба.

31 декември 2018 г.*	до 1 м.	1-3 м.	3-6 м.	6-12 м.	1-2 г.	2-5 г.	над 5 г.	без матуритет	общо
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Финансов лизинг	6	14	20	38	76	70	-	-	224
Банкови заеми	285	100	151	1 098	383	1 016	1 332	-	4 365
Търговски задължения	4 294	1 928	669	-	-	-	-	-	6 891
Задължения за съучастия	-	-	-	705	-	-	-	-	705
Гаранции	-	-	-	-	-	-	-	66	66
ОБЩО ПАСИВИ	4 585	2 042	840	1 841	459	1 086	1 332	66	12 251

*Данните към 31.12.2018 включват и пасиви свързани с активи, класифицирани като държани за продажба.

Управление на капиталовия риск

С управлението на капитала Дружеството – майка цели да създава и поддържа възможности то да продължи да функционира като действащо предприятие и да осигурява съответната възвръщаемост на инвестираните средства на акционерите, стопански изгоди на заинтересованите лица и участниците в неговия бизнес, както и да поддържа оптимална капиталова структура, за да се редуцират разходите за капитал.

“Алтерко” АД наблюдава текущо осигуреността и структурата на капитала на база съотношението на задлъжнялост. То се изчислява между нетния дългов капитал към общата сума на капитала. Нетният дългов капитал се определя като разлика между всички привлечени заемни средства (текущи и нетекущи) така, както са посочени в Консолидирания отчет за финансовото състояние, и парите и паричните еквиваленти. Общата сума на капитала е равна на собствения капитал и нетния дългов капитал.

Стратегия на ръководството на Дружеството е да се поддържа съотношение на задлъжнялост в рамките на не повече от 50%.

В таблицата по-долу са представени съотношенията на задлъжнялост на база структурата на капитала към:

	31 Декември 2019*	31 Декември 2018*
Общо дългов капитал, в т.ч.:	9 555	13 373
-Банкови заеми	2 931	4365
-Задължения по лизинг	237	224
Намален с пари и парични еквиваленти	11 445	2 648
Нетен дългов капитал	(1 890)	10 725
Общо собствен капитал	31 344	28 924
Общо капитал	29 454	39 649
Съотношение на задлъжнялост	0,00%	27,05%

*Данните към 31.12.2019 и 31.12.2018 включват и пасиви свързани с активи, класифицирани като държани за продажба.

Групата няма задлъжнялост за 2019, тъй като паричните средства са повече от общия дългов капитал.

9. Справедливи стойности

Обикновено за оценяването на справедливата стойност на съществените активи се ангажират външни независими оценители като необходимостта от тях се преценява всяка година от ръководството на Дружеството. Външните оценители се избират на база на техния професионален опит, качества и репутация. След обсъждане със специалистите оценители, ръководството решава кои оценителски методи и входящи данни са най-уместни да бъдат използвани при всеки конкретен случай.

Политиката на групата е да оповестява във финансовите си отчети справедливата стойност на финансовите активи и пасиви, за които съществуват котировки на пазарни цени.

За целите на оповестяването на справедливата стойност Дружеството определя различни класове активи и пасиви в зависимост от тяхното естество, характеристики и риск и от съответното ниво от йерархията на справедливата стойност, посочена в Значими счетоводни политики.

Ръководството на Дружеството е преценило, че справедливите стойности на паричните средства и паричните еквиваленти, търговските вземания и търговските задължения, финансовия лизинг и банковите заеми в режим овърдрафт се доближават до балансовите си стойности, поради краткосрочния характер на тези инструменти и тяхното цялостно обратно изплащане, респ. погасяване във времето.

Приложената таблица показва балансовите и справедливите стойности на финансовите активи и пасиви, включително нивата им в йерархията на справедливите стойности. Не е включена информация за справедливите стойности, ако балансовата стойност е разумно приближена на справедливата стойност.

31 Декември 2019 не включват активи класифицирани като държани за продажба	Балансова стойност	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3
Финансови активи				
Парични средства и еквиваленти	10 931	-	-	-
Търговски вземания	5832	-	-	-
Депозити в търговски дружества и гаранции	20	-	-	-
ОБЩО АКТИВИ	16783	-	-	-

**Финансови пасиви- не включват пасиви,
класифицирани като държани за
продажба**

Лизинг	237	-	-	-
Банкови заеми	2 931	-	2 321	-
Търговски задължения	1048	-	-	-
Задължения за съучастия	675	-	-	-
Гаранции	94	-	-	-
ОБЩО ПАСИВИ	4985		2 321	

Към 31 Декември 2018*	Балансова стойност	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3
Финансови активи				
Парични средства и еквиваленти	2 648	-	-	-
Търговски вземания	11 598	-	-	-
Депозити в търговски дружества и гаранции	37	-	-	-
ОБЩО АКТИВИ	14 283	-	-	-
Финансови пасиви				
Финансов лизинг	224	-	-	-
Банкови заеми	4 365	-	3 542	-
Търговски задължения	6 891	-	-	-
Задължения за съучастия	705	-	-	-
Гаранции	66	-	-	-
ОБЩО ПАСИВИ	12 251	-	3 661	-

*Данните към 31.12.2018 включват активи и пасиви свързани с активи, класифицирани като държани за продажба

10. Събития, настъпили след датата на съставяне на консолидирания финансов отчет

а) Въз основа на решение на Съвета на директорите от 24.01.2020 г. за увеличение на капитала и неговите параметри, Дружеството е представило за одобрение и с решение № 148 от 18.02.2020 г. Комисията за финансов надзор е потвърдила Проспект за увеличение на капитала чрез предлагане на емисия акции в размер на до 3 000 000 (три милиона) броя обикновени, безналични, поименни, свободно прехвърляеми акции с номинална стойност 1 (един) лев и емисионна стойност 3 (три) лева всяка, с ISIN код BG1100003166, като същият е публикуван на страницата на емитента и инвестиционния посредник. Към датата на съставяне на настоящия отчет публичното предлагане не е

Съпровождащите бележки са неразделна част от приложените консолидирани финансови отчети.

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

започнало, като дружеството ще публикува допълнително нарочно съобщение по чл. 92а от ЗППЦК относно началната и крайната дата на търгуване на права и записване на акции, както и друга съществена информация за инвеститорите във връзка с условията на предлагането.

б) След края на отчетния период за едно от дъщерните на „АЛТЕРКО“ АД дружества са възникнали съществени задължения във връзка със сключен от „Алтерко Пропъртис“ ЕООД Предварителен договор за покупка на недвижим имот. С предварителния договор за дружеството е възникнало облигационно задължение за сключване на окончателен договор, а впоследствие и за плащане на цената на придобиване в размер на 500 000 евро без ДДС. Към настоящия момент не са настъпили условията за сключване на окончателен договор, съответно „Алтерко Пропъртис“ ЕООД е заплатило само уговореното с предварителния договор капаро в размер на 10 % от цената или 50 000 евро без ДДС. Към датата на изготвяне на настоящия отчет, между страните не е сключен окончателен договор и „Алтерко Пропъртис“ ЕООД не е придобило право на собственост върху имота - обект на сделката, като със споразумение между страните датата за сключването на окончателен договор е отложена.

с) На 13 март 2020 г. Народното събрание на Република България обяви извънредно положение в страната заради епидемията от коронавирус (COVID-19) и бяха въведени засилени противоепидемични мерки и ограничения. Извънредното положение беше отменено на 13 май 2020 г. но голяма част от противоепидемичните мерки останаха в сила, като започна постепенната им отмяна.

Разпространението на COVID-19 вече се оценява като събитие със значително влияние върху глобалното търсене и предлагане на стопански и финансови ресурси, като съществува значителна несигурност в икономическата активност на множество бизнеси и стопански субекти. За целите на настоящия консолидиран финансов отчет за 2019 година, ръководството го оценява като некоригиращо събитие, настъпило след датата на баланса. На този етап от ситуацията с коронавируса и динамиката, с която се развива, практически е невъзможно да се направи надеждна преценка и измерване на възможните ефекти на пандемията върху дейността, активите и икономическото развитие на Дружеството и неговите дъщерни дружества, особено в дългосрочна перспектива.

Потенциални рискове:

Общият ефект на COVID-19 върху икономиката би могъл да окаже влияние и върху дейността на дружеството, като например:

- Негативен ефект върху приходите на компаниите биха могли да окажат намалената покупателна способност на населението и намаляване на потребителското търсене вследствие на настъпването на обща икономическа криза;
- Съществува ограничен риск от свиване на продажбите свързан с отменянето на търговски изложения и конференции;

Тези рискове не могат да бъдат изчислени и остойностени, доколкото към настоящия момент липсва достатъчно информация.

Влияние върху дейността:

Във връзка с обявеното в Република България в периода 13.03.2020 г. – 13.05.2020 г. извънредно положение и свързаните с него мерки за борба с пандемията от COVID 19, дружеството предприе съответните мерки за ограничаване на влиянието на тази ситуация върху бизнеса и осигуряване на непрекъснатост на работните и производствените процеси и веригата на доставките.

Производство и доставки:

- В кратки срокове след обявяването на извънредно положение, Алтерко реши напълно всички проблеми с производството и доставките от Китай, като продуктите се доставят в очакваните срокове;

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

- За да подсури непрекъсваемост на целия процес Алтерко стартира производство и в България;
- Дружеството е обезпечило изпращането на стока към крайните клиенти чрез договори с нови логистични компании и няма ограничения или забавяне на доставките.
- Поръчките от крайни клиенти, както в периода на извънредното положение, така и към датата на настоящия отчет се изпълняват в срок без забавяне, като Алтерко е обезпечило напълно навременното снабдяване със стока, както и доставянето ѝ до крайните клиенти без ограничение или забавяне, чрез договори с нови логистични компании.

Приходи от дейността

С цел недопускане намаляване на приходите и ограничаване на евентуалните ефекти от намаляване на популателната способност на някои държави в Европа, Алтерко предприе необходимите мерки за поддръжане на нивата на продажбите, като:

- Пускане на нови продукти, част от тях свързани с намаляване на риска от заразяване и подобряване на чистотата на въздуха, отдалечена диагностика на пациенти с COVID-19, както и средства за лична диагностика;
- Успешна регистрация на дъщерното на „Алтерко“ АД дружество – „Алтерко Трејдинг“ ЕООД в Изпълнителната агенция по лекарства като търговец на едро на медицински изделия;
- Активно продължаване на работата по медицинската сертификация на продукти от серията MyKi Care;
- Използвайки натрупаната маса от клиенти и без инвестиране на значителни средства за реклама, дъщерното на „Алтерко“ АД дружество – „Алтерко Роботикс“ ЕООД е предложило на своите клиенти промоционални условия за закупуване на нови устройства, което по предварителни данни води до значително увеличаване на приходите и печалбата на „Алтерко Роботикс“ ЕООД спрямо първото тримесечие на 2019 година, като ръководството очаква, тази тенденция да се запази и през второто тримесечие на 2020 година.

Други фактори

Въз основа на предприетите до момента действия и наблюдения върху бизнеса, ръководството на Дружеството не очаква пандемията от COVID-19 и въведените във връзка с нея мерки в международен и национален мащаб да окажат значително влияние върху дейността и финансовото състояние на „Алтерко“ АД и дружествата от групата.

На следващо място, видно от Постановление № 55 от 30 март 2020 г. за определяне на условията и реда за изплащане на компенсации на работодатели с цел запазване на заетостта на работниците и служителите при извънредното положение, секторът на IoT, в който оперират компаниите от групата, няма или ще бъде значително по-леко засегнат спрямо други сектори от икономиката. Вярно е, че търговията на дребно заема значителна част от бизнеса на компаниите от групата, но доколкото същата се осъществява предимно онлайн, то не се очаква значителен негативен ефект върху нея от въведеното в страната във връзка с COVID-19 извънредно положение и последиците от него. Нещо повече, онлайн търговията е предпочитан, а понякога и единствен метод на пазаруване в условията на ограниченията, въведени с извънредното положение – тенденция, която се запазва и след прекратяването му.

Не на последно място, при необходимост, „Алтерко“ АД, разполага с достатъчен финансов ресурс за покриване на разходите в краткосрочен аспект. Към настоящия момент дружествата от групата не отчетат забавяния в изпълнението на задължения за плащания към доставчици както и закъснения в плащанията от клиенти.